

Regionaal Veiligheidsplan 2015-2018

Vastgesteld in:

Regionaal Bestuurlijk Overleg, 1 december 2014

Gemeenteraad Amsterdam, 18 december 2014

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Veiligheidsbeeld en ambitie	6
3	De prioriteiten	8
4	Topprioriteiten	10
4.1	Top600/Top 1000 en HIC	10
4.2	Huiselijk geweld en kindermishandeling	15
4.3	Intimidatie in de woonomgeving (treiteraangepak)	18
4.4	Discriminatie (waaronder hate crimes)	19
4.5	Radicalisering en polarisatie	23
4.6	Misstanden prostitutie, mensenhandel en zeden	24
4.7	Ondermijning	28
4.8	Handhavingprioriteiten waaronder taxiproblematiek, overlast rond horeca, prostitutie/escort/massagesalons, woonexcessen, overlast evenementen, overlast scooters	33
4.9	Lokale actualiteiten	36
5	Aandachtsgebieden	36
5.1	Detentie en Terugkeer	36
5.2	Schoolveiligheid	38
5.3	Vreemdelingen	40
5.4	Jeugdoverlast en –criminaliteit	41
Bijlagen		
Bijlage 1	Randvoorwaarden bij doelstellingen HIC	43
Bijlage 2	Verdeling sterkte	47
Bijlage 3	Regionale prestaties politie voor landelijke prioriteiten	48

1 Inleiding

Ambitie: een veiliger regio Amsterdam - Amstelland

Eens in de vier jaar wordt binnen de regio Amsterdam-Amstelland een Regionaal Veiligheidsplan (RVP) vastgesteld. Gezamenlijk spreken de gemeenten, het openbaar ministerie en de politie de ambitie uit om de regio veiliger te maken en beschrijven ze gezamenlijk de wijze waarop ze dat willen gaan doen. Het doel is om de criminaliteit en overlast verder terug te dringen, zowel met preventieve als repressieve middelen. Bovendien zal de positie van slachtoffers van misdrijven worden versterkt. Integraal werken is daarbij het uitgangspunt. Het gaat dan niet alleen om samenwerking tussen de driehoekspartners (gemeenten, OM, politie), maar ook om de samenwerking met andere partners als zorginstellingen, woningcorporaties, scholen, de belastingdienst, het Ministerie van Veiligheid en Justitie etc.

Om zo effectief mogelijk te werk te gaan, zijn in het Regionaal Bestuurlijk Overleg prioriteiten bepaald. Voor elk van deze prioriteiten zijn doelstellingen geformuleerd. Mede op basis van die prioriteiten kan de inzet en verdeling van capaciteit bij politie, OM en gemeenten zo goed mogelijk worden verdeeld. Daarbij wordt rekening gehouden met de lokale collegeprogramma's en de landelijke prioriteiten. In het RVP gaat het om wat er extra moet worden gedaan om het veiliger te maken. Het niet opnemen van een onderwerp in het RVP betekent enkel dat het niet meer in de categorie 'extra aandacht' zit, maar onderdeel is geworden van de reguliere gang van zaken. Het betekent dus niet dat er niets gebeurt op dat onderwerp.

De politiewet schrijft voor om een regionaal plan te maken

In artikel 39 van de politiewet 2012 is opgenomen dat de burgemeesters in de regio en de hoofdofficier van justitie tenminste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan opstellen, met inachtneming van de landelijke doelstellingen. In het regionaal beleidsplan moet ook een verdeling van de sterkte worden weergegeven, waaronder de wijkagenten. Via het regionale beleidsplan wordt gestuurd op de prioriteiten en doelstellingen voor de regionale eenheid. Dit was een van de afspraken die zijn vastgelegd in de zogenoemde Wassenaarnotitie¹. De afspraken in die notitie vormden de basis voor het nieuwe politiebestedel, dat per 1 januari 2013 in werking is getreden.

Omdat het huidige regionale veiligheidsplan in 2014 afloopt, is een nieuw plan opgesteld waarin de doelstellingen en prioriteiten voor de komende jaren (2015-2018) zijn weergegeven.

Het regionaal veiligheidsplan voor de zes gemeenten in de regio Amsterdam (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Aalsmeer, Uithoorn) geldt voor vier jaar, maar jaarlijkse herijking is mogelijk, zoals afgesproken in de Wassenaarnotitie. Mede aan de hand van de

Noot 1 eind 2011 spraken de minister, de toenmalige korpsbeheerders en de voorzitter van het college van PG's in Wassenaar af over de kaders van het nieuwe politiebestedel.

Regionale Veiligheidsrapportage (RVR) wordt jaarlijks op bestuurlijk niveau bekeken of herijking noodzakelijk is.

Uitgangspunten voor de prioriteiten

- Het RVP benoemt een beperkt aantal thema's (prioriteiten) waar de komende jaren via integrale samenwerking bijzondere aandacht aan wordt gegeven. Ieder thema kent een aantal speerpunten van de aanpak en doelen.
- Op basis van een analyse van de huidige veiligheidssituatie (cijfers, trendanalyses, rapporten etc.) zijn *gezamenlijke* prioriteiten bepaald.
- Er wordt gezorgd voor continuïteit van het huidige plan, niet teveel nieuwe prioriteiten. Daarbij zullen succesvolle aanpakken worden gecontinueerd of verder worden uitgebouwd.
- Er is samenhang met landelijke prioriteiten, waarbij geldt dat bij de invulling van de regionale en lokale prioriteiten waar mogelijk keuzes worden gemaakt die ook binnen de landelijke speerpunten passen. Maar uiteindelijk bepaalt het gezag in de regio. In de Veiligheidsagenda 2015 – 2018 worden de gezamenlijke hoofdlijnen van de minister en het gezag weergegeven.²
- Bij de bepaling van prioriteiten en de vaststelling van doelstellingen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de huidige maatschappelijke en organisatorische context (reorganisaties, transities, ombuigingen). Uitgangspunt voor de doelstellingen is: ambitieus en realistisch.

Uitgangspunten voor de samenwerking

- De samenwerking binnen en tussen de verschillende domeinen bijv. strafrecht, bestuurlijk, zorg, wordt verder versterkt. Integraal werken staat voorop.
- De integrale informatiepositie als basis voor het gemeenschappelijk handelen wordt verder verbeterd.
- Centraal worden door het gezag (burgemeesters, hoofdofficier) in overleg met de politie de meerjarige hoofdlijnen en kaders bepaald, wordt regie op prioritaire programma's gevoerd. Op decentraal niveau vindt binnen deze kaders de uitvoering plaats toegespitst op de specifieke behoeften in de wijk/buurt of realiseert men een aanpak voor een gebiedsgebonden probleem. Er is ruimte voor flexibiliteit en creativiteit voor de professionals op uitvoeringsniveau.

Relatie regionale en lokale veiligheidsplannen

In de politiewet (artikel 38b) is tevens vastgelegd dat elke gemeente een eigen lokaal veiligheidsplan opstelt. Gezien de grote overloop van de lokale problematiek in Amsterdam met de problematiek in de regio, hanteert de gemeente Amsterdam het regionale veiligheidsplan ook als lokaal veiligheidsplan. In hun lokale veiligheidsplannen zullen de vijf andere gemeenten in overleg met de lokale driehoekspartners ook lokale prioriteiten benoemen. Het spreekt vanzelf dat in een kleine gemeente andere veiligheidsproblemen spelen dan in de gemeente Amsterdam. Een voor Amsterdamse begrippen klein incident kan daar een grote impact hebben. Daarom behoren actuele incidenten altijd tot de topprioriteit in iedere gemeente.

² Zie: www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/09/17/bijlage-veiligheidsagenda-2015-2018.html

In het Ontwerpplan Nationale Politie (jaar 2012) is de Eenheid Amsterdam onderverdeeld in zeventien robuuste basisteams.

'Gebiedsgebonden politiewerk is het fundament voor de politieorganisatie die lokaal is verankerd. De uitvoering van het gebiedsgebonden werk is belegd in deze basisteams. Deze zijn in staat zo veel mogelijk zelfstandig de toebedeelde politietaak binnen het verzorgingsgebied uit te voeren. Ter indicatie van de omvang van de basisteams geldt een bandbreedte van 60 tot 200 fte.

Monitoring

Drie keer per jaar verschijnt – voorlopig - een Regionale Veiligheidsrapportage. In deze rapportage wordt de voortgang op de doelstellingen in het RVP weergegeven. Daarnaast wordt in sommige gevallen ook gemonitord per prioriteit c.q. per programma.

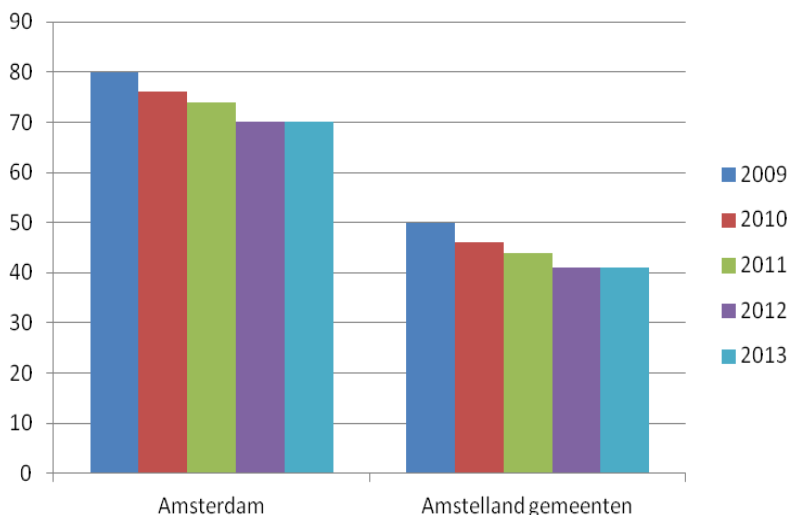
Gezamenlijk zal worden bekeken op welke wijze de monitoring in de komende periode kan worden verbeterd, op een vergelijkbare manier zoals dat bij de Top600 gebeurt (korter, visueler, up-to-date). Als de monitor aanleiding geeft tot bijstelling van de aanpak of het RVP, zal dit in het regionaal bestuurlijk overleg worden besproken.

Een keer per jaar wordt de RVR naar de gemeenteraden gestuurd. Dit geeft een totaalbeeld van veiligheidsontwikkelingen in de regio en de voortgang op de prioriteiten. Maar: met regelmaat en zo vaak als nodig wordt geacht, zal de gemeenteraad per prioriteit vaker worden geïnformeerd. De uiteindelijke wijze van monitoring van de prioriteiten wordt nog nader uitgewerkt.

2 Veiligheidsbeeld en ambitie

De afgelopen jaren is de veiligheid in de regio verbeterd. Sinds 2003 werkt de regio met de veiligheidsindex. Met dit instrument wordt de veiligheidsontwikkeling op hoofdlijnen gevolgd. De objectieve veiligheidsindex voor Amsterdam en de andere gemeenten in de regio is verder gedaald en staat eind 2013 op het laagste niveau sinds het gebruik van de index. De regionale veiligheidsindex staat nu op 65 punten. Dit betekent dat het 35% veiliger is dan op het startmoment van de index (index 2003=100). Op vrijwel alle onderdelen (inbraak, diefstal, geweld, vandalisme, verkeer en drugs) is de veiligheidsituatie verbeterd. Alleen de overlastindex nam sinds 2003 toe.

Grafiek 1.1 Ontwikkeling objectieve veiligheidsindex 2009-2013

De afgelopen jaren stond de aanpak van de Top600 en de high impact delicten centraal. Deze integrale, persoonsgerichte aanpak is succesvol. Het heeft een sterk reducerend effect op de recidive van de Top600. De recidive van HIC-delicten binnen de doelgroep daalde met 53%, terwijl de recidive op overige delicten met 37% daalde. Ook jeugdcriminaliteit en -overlast vertonen een dalende lijn. Het aantal jeugdgroepen is met 35% gedaald in Amsterdam ten opzichte van 2010 en bij de Amstellandgemeenten is sprake van een afname van 62%. Ook de meldingen jeugdoverlast en de ervaren overlast door bewoners zijn de afgelopen jaren gedaald. De jeugdigen komen minder dan voorheen terug in de strafrechtketen. Ook hier heeft de integrale aanpak, onder andere met scholen bij de handhaving van de leerplicht, een bijdrage geleverd aan het resultaat. Ondanks alle positieve berichten blijft de jeugdcriminaliteit een omvangrijk probleem. In 2013 waren er in Amsterdam 4737 jongeren die werden verdacht van een misdrijf. Dat is 3,8% van alle

jongeren. In de overige gemeenten in de regio gaat het om de volgende aantallen jonge verdachten: Aalsmeer (84), Amstelveen (206), Diemen (128), Ouder Amstel (29) en Uithoorn (108).

Maar de gemeenten, OM en politie vinden dat het nog beter moet. Want alhoewel de algemene lijn positief stemt, zijn er ook enkele zorgelijke ontwikkelingen. Zo steeg de afgelopen jaren het aantal woninginbraken en het aantal straatroven in de regio. Bewoners en bezoekers zijn nog steeds slachtoffer van delicten en criminaliteit waarvan we de ambitie houden de kans hierop te verminderen. Dat betekent dat de inzet op de geprioriteerde veiligheidsvraagstukken van dit nieuwe RVP en daarbij gestelde doelen dienen bij te dragen aan de overkoepelende ambitie, te weten:

[“Het verder verbeteren van de veiligheid in de regio door het verminderen van criminaliteit en overlast”](#)

Voor de nieuwe RVP-periode zal gebruik worden gemaakt van een nieuwe veiligheidsindex. Deze wordt geïndexeerd met 2014 als basisjaar. De bovenstaande ambitie ten aanzien van de veiligheid zal in 2015, als de nieuwe veiligheidsindex beschikbaar is, nader worden geconcretiseerd.

3 De prioriteiten

De topprioriteiten

Aan de topprioriteiten zal de meeste aandacht worden besteed door de verschillende partners. Dit is de regionale focus voor de komende jaren.

Voor de komende periode zijn negen topprioriteiten vastgesteld. De meeste daarvan behoorden ook in het vorige regionale veiligheidsplan tot de prioriteiten. Als laatste topprioriteit is 'lokale actualiteiten' toegevoegd. Deze prioriteit legt de verbinding met de lokale problematiek in elk van de zes gemeenten. Vanzelfsprekend geldt dat wanneer er zich lokaal een "ernstig" veiligheidsprobleem voordoet, hier snel op kan worden ingesprongen en dat de aanpak hiervan prioriteit krijgt.

Het gaat om de volgende prioriteiten:

- Top600/Top1000 en High Impact Crimes (HIC)
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Intimidatie in de woonomgeving: treiteraankpak
- Discriminatie (waaronder hate crimes)
- Radicalisering en polarisatie
- Mistanden prostitutie, mensenhandel en zeden
- Ondermijning
- Toezichts- en handhavingsprioriteiten
- Lokale actualiteiten

De topprioriteiten worden besproken in hoofdstuk 4.

De overige bijzondere aandachtsgebieden

Naast de topprioriteiten voor de komende periode is er nog een aantal onderwerpen dat ook met prioriteit wordt aangepakt. Dit betekent dat er meer dan normale (en gezamenlijke) aandacht wordt besteed aan de aanpak van deze problematiek. De meeste van deze aandachtsgebieden stonden niet in het vorige regionale veiligheidsplan:

- Detentie en Terugkeer
- Schoolveiligheid
- Vreemdelingen
- Jeugdoverlast en -criminaliteit

De bijzondere aandachtsgebieden worden besproken in hoofdstuk 5.

Verwarde personen

De reeds bestaande en goede samenwerking op het snijvlak van veiligheid en gezondheidszorg wordt door alle partijen in de regio gewaardeerd en zal de komende jaren waar mogelijk verder worden geïntensiveerd. Momenteel wordt de crisisketen voor acuut verwarde personen na 10 jaar van succesvolle samenwerking geëvalueerd met het oog op het behouden van een toekomstbestendige zorgketen. In de afgelopen jaren nam het aantal meldingen toe en de regio wil blijven staan voor een zorgketen crisis die verwarde mensen met (een vermoeden op) psychiatrische aandoening, die de openbare orde verstoren en/of in gevaar brengen, snel de juiste zorg biedt. Verwarde personen, die geen strafbare feiten hebben gepleegd, zijn patiënten en horen niet in een politiecel thuis. De uitkomsten van de evaluatie evenals de uitkomst van de pilot rond de psycholance zullen worden meegenomen bij de doorontwikkeling van de crisisketen. In de regio is een goede samenwerking opgebouwd rond meldingen van overlast en zorg. De komende jaren zullen de effecten van de ambulantisering nauwgezet worden gevolgd. Door de afbouw van bedden capaciteit in ggz-instellingen zullen verwarde personen thuis blijven wonen. Dit vraagt een fijnmazige aanwezigheid van de zorg in de wijken en een verdere samenwerking met de politie op het niveau van basisteams en wijkagenten. Beide partijen hebben een verantwoordelijkheid om vroegsignalering in te vullen en zo bijtijds hulpverlening te kunnen starten om de mogelijke druk op de leefbaarheid in de buurt te voorkomen.

Landelijke prioriteiten

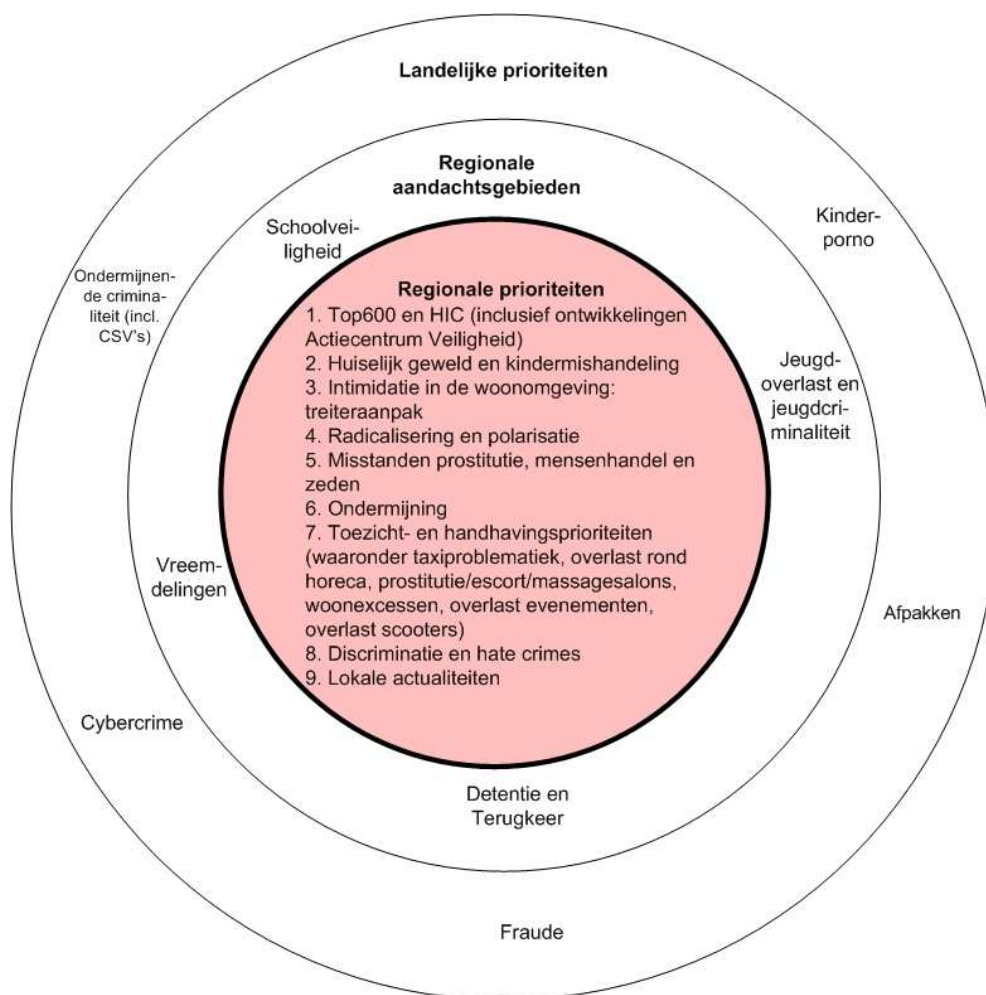
Vanuit zijn verantwoordelijkheid en op basis van de politiewet (artikel 18) heeft de minister een aantal landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie benoemd. Het gaat dan om zaken waarvoor landelijke coördinatie is vereist c.q. zaken die de regio te boven gaan.

Deze landelijke prioriteiten zijn:

- Ondermijnende criminaliteit
- Afpakken
- Fraude
- Kinderporno
- Cybercrime

De bovenste drie landelijke prioriteiten zijn ook tot regionale prioriteit gekozen en worden in hoofdstuk 5 besproken. De prioriteiten kinderporno en cybercrime worden weergegeven in dit RVP, omdat de politie hier ook capaciteit besteedt aan de aanpak. Kinderporno heeft daarbij raakvlakken met de regionale prioriteit zeden.

In onderstaand overzicht worden de prioriteiten voor de komende jaren schematisch weergegeven.

4 Topprioriteiten

4.1 Top600/Top 1000 en HIC

Deze prioriteit bestaat uit twee onderdelen:

- 1 Top600/Top1000
- 2 Aanpak High Impact Crimes (HIC)

High impact crimes (HIC) zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, diens omgeving en de regio. In de regio Amsterdam-Amstelland worden HIC-delicten zowel persoons- (Top600) als delictgericht aangepakt. Deze onderdelen kennen een sterke samenhang. Om deze prioriteit overzichtelijk te houden worden de onderdelen in deze beschrijving uit elkaar gehaald. De Top600 kent overigens een iets bredere definitie van HIC-delicten dan regiobreed wordt onderscheiden.

4.1.1 Top600/Top1000

Probleemanalyse

In 2011 bleek dat een groep van circa 600 personen in vijf jaar tijd verantwoordelijk was voor 15.000 mutaties in de politieregisters (als verdachte of als betrokkene). Deze personen waren vaak al eens veroordeeld en verantwoordelijk voor een groot aantal HIC-delicten. De politie kwam bij deze misdrijven veelal dezelfde daders tegen. Veel organisaties hielden zich beurtelings of gelijktijdig met deze personen bezig – ieder vanuit eigen rol en taak, met als gevolg dat met alle goede bedoelingen organisaties soms langs elkaar heen werkten of elkaar tegenwerkten. Er liggen drie motieven ten grondslag aan de aanpak Top600: De aanpak is er voor de slachtoffers (de daders worden aangepakt), voor de professionals (om hen in hun kracht te zetten) en voor de personen op de lijst Top600 zelf (perspectief bieden).

Aanpak en regionale doelstellingen

De aanpak Top600 is een intensieve, integrale en persoonsgebonden aanpak gericht op het bewerkstelligen van gedragsverandering bij de Top600-veelpegers van high impact crimes en het verbeteren van maatschappelijke kansen van de broertjes en zusjes. Dit gebeurt door inzet via drie pijlers: lik op stuk (pijler 1), strafzorgcombinatie (pijler 2) en voorkomen instroom broertjes, zusjes en kinderen in de Top600 (pijler 3).

In het kader van de Top600 zijn overvallen, straatroven, woninginbraken, zware mishandeling, openlijke geweldpleging en moord/doodslag als high impact crimes gekwalificeerd. Essentiële onderdelen van de werkwijze Top600 zijn de focus, (één op één) regie, het sturen op resultaat, een duidelijk escalatiemodel, bestuurlijk commitment en monitoring van de resultaten. De aanpak biedt de mogelijkheid systeemfouten snel op de bestuurlijke tafel te krijgen en op te lossen.

De aanpak is gericht op de 600 personen in de regio die het vaakst betrokken zijn bij high impact delicten. Het gaat daarbij om personen die in Amsterdam of een van de andere Amstellandgemeenten delicten plegen.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de Top600-aanpak wordt uitgebreid naar een Top1000. Een aantal scenario's om te komen tot een Top1000 en daarmee een bredere toepassing van de Top600-werkwijze wordt in het najaar van 2014 voorbereid.

Samenwerking

De burgemeester van Amsterdam, tevens regioburgemeester, is bestuurlijk trekker van de Top600. De wethouders Jeugd, Zorg en Werk en Inkomen zijn daarbinnen verantwoordelijk voor hun eigen portefeuilles. Er is binnen de gemeente (openbare orde en veiligheid) een programmabureau Top600 opgericht en een programmamanager Top600 vrijgemaakt. Binnen de Top600 krijgt iedere persoon een regisseur van een van de kernpartners toegewezen en een pakket van maatregelen dat integraal wordt uitgevoerd. De aanpak is niet beperkt tot de personen die tot de Top600 behoren. Waar nodig, krijgen ook broers, zussen en kinderen van deze personen op maat gesneden zorg. Hiermee wordt getracht te voorkomen dat zij eveneens voor een criminele carrière kiezen. Er wordt integraal samengewerkt met veel organisaties waaronder politie, OM, gemeenten de drie reclasseringsorganisaties, jeugdbescherming, penitentiaire inrichtingen, en zorginstellingen.

Wijze van monitoring

Het programmabureau heeft een Top600-monitor ontwikkeld waarmee inspanningen, resultaten en procesafspraken van de diverse partners en Top600-regisseurs worden gemonitord. De gemeenteraad wordt periodiek op de hoogte gehouden over de resultaten die binnen het programma worden behaald door middel van een kwartaalmonitor. De voortgang t.a.v. de doelstellingen wordt met behulp van onderstaande indicatoren gemonitord:

- Op de eerste doelstelling: het aantal veroordelingen van top600-personen voor een HIC-delict (recidive)³, waaronder woninginbraken en straatroven (zie ook par. 4.1.2.);
- De tweede doelstelling: o.a. het aantal geslaagde screenings door o.a. de GGD, het aantal reclasseringstoezichten en het aantal personen dat in begeleiding is bij DWI, een uitkering heeft, dagbesteding heeft en de aard van de dagbesteding; daarnaast wordt gemonitord welk deel van de top600-personen nog niet actief in begeleiding is bij DWI t.g.v. (tijdelijke) al dan niet lichamelijke beperkingen of t.g.v. detentie; de relatie tussen de recidive gepleegd door top600-personen en de ingezette zorg;
- De derde doelstelling: het aantal huisbezoeken door de GGD en door het Preventief Interventie Team (PIT) evenals het aantal ingezette trajecten door het PIT; de recidive gepleegd door broertjes en zusjes van top600-personen.

Actiecentrum Veiligheid

Het Actiecentrum Veiligheid (werktitel) wordt een plek van waaruit regie wordt gevoerd op gestelde prioriteiten op het snijvlak van straf en zorg. Het Actiecentrum Veiligheid neemt geen verantwoordelijkheden over van organisaties, maar geeft extra aandacht en zorgt dat mensen gefocust samenwerken om problemen effectief en sneller op te lossen. In het Actiecentrum ligt de focus op de Top600 en op een beperkt aantal jeugdige 'high potentials'. Dit is een groep jonge criminelen waarover veel zorgsignalen zijn en waarop een persoonsgerichte integrale aanpak nodig is om enerzijds recidive te verminderen en anderzijds op de lange termijn gedragsverandering te bewerkstelligen. Zo wordt naast de Top600 ook de groep bereikt waarbij het risico bestaat dat zij doorgroeien in criminaliteit. In het Actiecentrum is behalve voor de regie op de twee focusgroepen (beperkte) ruimte voor actualiteit.

4.1.2 HIC

Probleemanalyse

Regiobreed zijn woninginbraken, overvallen, straatroven en (ernstige) geweldsmisdrijven gekwalificeerd als high impact crimes (HIC). Met name het aantal woninginbraken is het afgelopen jaar in de regio sterk gestegen.

Naast de 'klassieke' HIC-vermogensdelicten - woninginbraken, overvallen en straatroven - waarbij veelal sprake is van *instrumenteel* geweld, zijn er nog andere HIC-delicten die een hoge impact hebben op slachtoffers en hun omgeving. Het betreft de geweldsmisdrijven waarbij sprake is van

³ conform definitie WODC

expressief geweld, zoals levensdelicten, mishandeling, openlijke geweldpleging tegen personen en bedreiging.

Het aantal geweldsmisdrijven⁴ daalt al enige jaren binnen de Eenheid Amsterdam; in 2014 lijkt aan deze daling een einde te komen en het aantal geweldsmisdrijven te stabiliseren op het niveau van 2013.

	2010	2011	2012	2013	Voortschrijdend jaartotaal 2014 ⁵
Geweldsmisdrijven (incl. HG)	9.654	9.579	9.092	8.608	8.574
% verschil tov voorgaande jaar	-	-1%	-5%	-5%	0%

Aanpak

De integrale aanpak van de HIC-delicten woninginbraak, straatroof, overvallen en geweldsmisdrijven is gericht op toezicht, opsporing, vervolging, nazorg en communicatie.

Naast de aanpak van de Top600 zijn er door de driehoek - per delict - ook plannen opgesteld om de HIC-delicten overvallen, straatroof en woninginbraak in algemene zin terug te dringen. Het gaat dan om maatregelen op het gebied van preventie, toezicht, opsporing, vervolging en nazorg, die buiten de Top600 vallen.

Ieder jaar vindt er van oktober t/m februari een zogenaamd Donkere Dagen Offensief plaats door de politie. Tevens heeft de politie 4 specialistische HIC-teams ingericht. Gemeente en OM sluiten zoveel mogelijk aan bij deze aanpak. De *aanpak van woninginbraak* is met name gericht op het treffen van preventieve maatregelen (zoals het Politie Keurmerk Veilig Wonen), burgerbetrokkenheid (bijvoorbeeld buurtveiligheidsteams), voorlichting en communicatie en toezicht en surveillance.

De *aanpak van straatroof* is met name gericht op communicatie (bijvoorbeeld de campagnes hier-waak-ik en wat-ben-jij-waard?) en heeft als doelgroepen toeristen, uitgaanspubliek en de aanpak van nepdope dealers. De aanpak overvallen is met name gericht op maatregelen in het kader van veilig ondernemen en verbetering van de nazorg van slachtoffers.

De aanpak bij *expressief geweld* richt zich op:⁶

- *Uitgaansgeweld*

In de aanpak uitgaansgeweld ligt de nadruk op de uitwerking van de zogenaamde festivalgedachte, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar het Leidse- en Rembrandtplein. Kernpunten in deze aanpak zijn; a) bevordering van collectiviteit, b) professionalisering van de beveiliging en c)

⁴ het totaal aantal geweldsmisdrijven (openlijke geweldpleging tegen personen, bedreiging en mishandeling) *inclusief* huiselijk geweld (HG) volgens landelijke definitie. Let op: de aangiftecijfers in het RVP 2011-2014 en bijbehorende RVR's betreffen geweld *exclusief* HG.

⁵ week 32 2013 t/m week 31 2014, Veiligheidsbeeld 6 augustus 2014.

⁶ Daarnaast speelt geweld een rol bij verschillende andere prioriteiten in het RVP, het meest prominent bij de Top 600, Huiselijk Geweld & Kindermishandeling, Intimidatie in de woonomgeving en Discriminatie en hate crimes. De aanpak van geweld is deels terug te vinden onder deze prioriteiten.

verbetering van de communicatie, verblijfskwaliteit en logistiek/infrastructuur. De Driehoek van Amsterdam trekt samen op met horecaondernemers en de wetenschap. Daarnaast krijgt de aanpak van bovenmatig alcohol- en drugsgebruik - één van de belangrijkste risicofactoren - extra aandacht.

- *Preventie*

Medio 2013 is in Amsterdam het project Preventieve Aanpak Geweld gestart. Het doel is te onderzoeken of, op basis van anonieme gegevens van SEH-afdelingen van 7 ziekenhuizen in de regio, met gerichte preventieve maatregelen een effectieve politie en bestuurlijke aanpak van geweld mogelijk is.

Pilot preventieve aanpak slachtoffers van geweld met letsel (Cardiff-model)

Uit de eerste resultaten van de pilot blijkt dat zich in Amsterdam wekelijks ongeveer 35 slachtoffers met letsel als gevolg van geweld melden in een ziekenhuis bij de spoedeisende hulp. Dit zijn er circa 1600 per jaar. 12% is er zo ernstig aan toe dat ziekenhuisopname nodig is. De eerste vergelijkingen met politiegegevens laten zien dat er verhoudingsgewijs meer jongeren naar het ziekenhuis gaan dan naar de politie. Veel geweld vindt plaats tijdens het uitgaan maar ook in en om huis en in de woonbuurt vindt veel geweld plaats. Bovendien komt letsel als gevolg van wapengebruik in de ziekenhuisgegevens sterker naar voren. De informatie die vanuit de ziekenhuizen verzameld wordt, zal door de ketenpartners gebruikt worden om gerichte preventieve maatregelen te kunnen nemen om geweld tegen te gaan.

Regionale doelstellingen

Voor de high impact delicten woninginbraak, straatroof en overvallen zijn kwantitatieve doelstellingen benoemd. Hieronder zijn deze weergegeven. Om deze doelstellingen te kunnen bereiken staat de integraliteit van maatregelen centraal, waarbij iedere partner bijdraagt. In de bijlage is een aantal inspanningen en randvoorwaarden voor de aanpak opgenomen. In de Veiligheidsagenda 2015-2018, die door minister en gezag is opgesteld, zijn afspraken gemaakt over de lokale én landelijke inspanningen / randvoorwaarden om het aantal woninginbraken verder te laten dalen⁷

De doelstellingen zijn als volgt gedefinieerd:

Streefcijfers aantal misdrijven	Gerealiseerd				Ambitie (absolute aantallen)				Daling t.o.v. 2011 (percentage)
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Woninginbraken (poging + voltooid) ⁸	6592	6998	7729	7400	7100	6600	6100	5600	15% daling t.o.v. 2011 en 28% t.o.v. 2013
Voltooid	4331	4977	5251	5000	4700	4400	4000	3500	20% daling

⁷ Zie: www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/09/17/bijlage-veiligheidsagenda-2015-2018.html. Zie ook bijlage 1.

⁸ Exclusief inbraak in schuurtjes, tuinhuisjes, (garage)boxen e.d.

woninginbraken ⁹									t.o.v. 2011
Straatroven	2089	2176	2219	2100	2050	2000	1850	1700	20% daling in 2018 t.o.v. 2014 ¹⁰
Overvallen	341	245	265	260	260	250	250	250	27% daling t.o.v. 2011 en 6% t.o.v. 2013

Doel is daarnaast om het aantal slachtoffers van geweldsmisdrijven te reduceren met 5% in 2018 (t.o.v. 2014).

Er zijn ook afspraken gemaakt over ophelderingspercentages; deze staan vermeld op pagina 43/44.

Samenwerking

Er worden diverse maatregelen uitgevoerd in het kader van de aanpak van HIC-delicten. Deze zijn vastgelegd in gezamenlijke plannen van aanpak.

Per HIC-delict zijn ook specifieke samenwerkingsverbanden, soms in regionaal verband, soms in lokaal verband. Zo wordt er door de driehoekspartners samengewerkt met o.a. woningcorporaties, Koninklijke Horeca Nederland, Amsterdam Marketing en het schadefonds geweldsmisdrijven. In het Regionale Platform Criminaliteitsbeheersing Amsterdam–Amstelland worden de maatregelen afgestemd met het georganiseerde bedrijfsleven, de gemeenten, politie, OM en EZ (bijv. Keurmerk Veilig Ondernemen).

4.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling

Probleemanalyse

Huiselijk geweld en kindermishandeling bedreigen de veiligheid van burgers en tasten de persoonlijke integriteit (lichamelijk en/of geestelijk) aan. Beide delicten hebben een grote impact op betrokkenen, omgeving en samenleving. Kinderen die opgroeien met geweld en onveiligheid lopen een groot risico zowel pleger- als slachtoffergedrag te vertonen als ze ouder worden (transgenerationele overdracht van geweld). Jaarlijks komt de politie in de regio Amsterdam circa 7000 keer in actie vanwege huiselijk geweld. Gemiddeld vinden 30 geweldsincidenten plaats voordat een slachtoffer zich meldt of aangifte doet. Naar schatting krijgt de politie met circa 20% van de huiselijk geweldzaken te maken. Het feitelijk aantal slachtoffers ligt dus vele malen hoger.

Aanpak

De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling verloopt via vier sporen:

Noot 9 Idem.

Noot 10 Het effect van het blokkeren van IMEI-codes van mobiele telefoons wordt gesteld op 20%.

- preventie en voorlichting
- signaleren en melden
- onderzoeken en analyseren
- interveniëren (mogelijk opsporen/vervolgen) en nazorg bieden

De basis voor de aanpak is de gemeentelijke visie 'Een veilig thuis'. Die visie gaat uit van een geïntegreerde aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en is gericht op het realiseren van duurzame veiligheid. Preventie en vroegsignalering worden ingezet om geweld te voorkomen of niet te laten escaleren. Niettemin kunnen huiselijk geweld en kindermishandeling soms jarenlang duren en/of zeer ernstige vormen aannemen. Door de complexiteit van de problematiek vereist de aanpak (soms) langdurige bemoeienis en een systeemgerichte integrale aanpak van justitiële en zorgpartners, vanuit het principe 'een gezin, een plan, een regisseur'. Het belang van kinderen staat daarbij voorop. Het is noodzakelijk de veiligheid en aard van het geweld te analyseren en daarop te interveniëren. Een strafrechtelijk traject en een tijdelijk huisverbod kunnen daarbij worden ingezet. Wanneer naar aanleiding van een aangifte of klacht sprake is van een bewijsbaar strafbaar feit, vindt in beginsel vervolging plaats. Zeker in situaties waarbij plegers geen of weinig motivatie tonen om het geweld aan te pakken, kunnen drang- en dwangmiddelen effectief zijn en versterkend zijn voor de aanpak. Een geïntegreerd advies vanuit de zorg voor de plegger en het slachtoffer is daarbij essentieel. Waar mogelijk wordt de zorg via de sociale wijkteams aangeboden, waar nodig wordt deze aangevuld of verricht door specialistische begeleiding en/of behandeling. Behoud van de sociale context en een grotere betrokkenheid van de sociale omgeving kunnen bijdragen aan het voorkomen van nieuw geweld. Waar dat veilig kan zal daarom primair naar ambulante oplossingen worden gezocht. Opvang blijft mogelijk wanneer de veiligheid thuis – tijdelijk - niet gegarandeerd is en er geen alternatieve interventies mogelijk zijn.

Doelstellingen

De doelstellingen voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling op de vier sporen worden vastgelegd in de Regioaanpak "Op weg naar duurzame veiligheid". Deze is in ontwikkeling en wordt in het najaar 2014 vastgesteld. Voor het Regionaal Veiligheidsplan zijn de doelstellingen daarom beperkt tot die interventies waarbij in ieder geval de justitiële partners betrokken zijn, in de wetenschap dat zij een onderdeel zijn van de totale aanpak. Het bereiken van duurzame veiligheid is een complex proces, waarbij rekening moet worden gehouden met het risico op terugval.

De beoogde resultaten binnen het RVP zijn:

Het bewerkstelligen van circa 320 huisverboden per jaar in de regio.

Het huisverbod is een redelijk effectieve interventie gebleken in de aanpak huiselijk geweld. Het resultaat is om het instrument maximaal in te zetten waar dat kan, waarbij in ieder geval het niveau van de afgelopen jaren van circa 320 huisverboden per jaar gehandhaafd blijft. Het aantal preventief opgelegde huisverboden (zonder samenloop met een aanhouding) moet hierbij toenemen ten opzichte van het aantal huisverboden met samenloop. Dit willen we onder andere bereiken door het invoeren van de werkwijze in de regio waarbij het huisverbod mondeling wordt aangezegd.

Het aantal aangiften ten opzichte van het aantal incidenten huiselijk geweld is minimaal 30%.

Aangifte doen geeft meer houvast om interventies ook op de pleger te richten en deze al dan niet via een strafrechtelijk traject of een dwangmaatregel te bereiken. Ter ondersteuning van het doen van aangifte is een aanpak in voorbereiding waarbij de aangever meteen een afspraak krijgt met een hulpverlener.

De start van een pilot waarbij het tijdelijk huisverbod wordt ingezet vanuit de hulpverlening met name als er sprake is van (directe of indirecte) kindermishandeling.

In geval van kindermishandeling wordt nu nauwelijks een huisverbod opgelegd. Een proef in Rotterdam wees uit dat het instrument effectief bijdraagt aan de veiligheid van kinderen en daarmee hun eventuele uithuisplaatsing kan voorkomen. Door het starten van een traject in samenwerking met de hulpverlening kan het instrument effectief worden ingezet en is de veiligheid van kinderen beter gediend. De werkwijze kan ook van toepassing zijn in situaties van huiselijk geweld waarbij geen kinderen betrokken zijn, maar waarbij het huisverbod bijvoorbeeld een opname in een opvanginstelling kan voorkomen.

Samenwerking

Gemeenten worden met ingang van 2015 verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Naast gemeenten zijn zowel justitiële als zorgpartners betrokken. In de regio Amsterdam-Amstelland gaat het om politie, openbaar ministerie, Reclassering Nederland, GGD, Jeugdbescherming Regio Amsterdam, Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Blijf Groep, Stichting Vita welzijn en advies en diverse zorgaanbieders waaronder (forensische) GGZ en jeugdzorginstellingen.

- Centraal in de aanpak wordt de positie van Veilig Thuis, het advies- en meldpunt Huiselijk geweld en kindermishandeling, dat vanaf 2015 operationeel is en in de plaats komt van het huidige AMK en de steunpunten huiselijk geweld. Veilig Thuis heeft de wettelijke taak meldingen te onderzoeken, door te geleiden naar hulp en zo nodig naar de RvdK of politie. Zo nodig kunnen complexe zaken van huiselijk geweld en kindermishandeling via Veilig Thuis worden geëscaleerd.
- In een proeftuin Weging worden alle huiselijk geweldmeldingen van de politie, die aan een aantal criteria voldoen, integraal met beschikbare informatie verrijkt en gewogen. Vanuit de proeftuin wordt een (vaak al bekende) casusregisseur gevraagd met het advies aan de slag te gaan. De cases worden op drie momenten in het daarop volgende jaar (na 6 weken, 6 maanden en na 1 jaar) gemonitord op resultaat.
- Door doorgeleiding naar sociale wijkteams, zoals Samen Doen Teams (Amsterdam) en Sociaal Teams (Amstelveen/Aalsmeer), waar nodig voorafgegaan door of aangevuld met specialistische hulp, wordt de zorg dicht in de buurt van cliënten gebracht en wordt een bijdrage geleverd aan duurzame veiligheid.
- De samenwerkingsrelatie tussen Veilig Thuis en het Actiecentrum veiligheid moet nog nader worden bepaald. Het huidige Mantelconvenant dekt niet de informatie uitwisseling met deze zorgpartners. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre een *Family Justice Center* (waarin gespecialiseerde hulpverlening laagdrempelig en op één plek bereikbaar is voor cliënten) een toegevoegde waarde kan hebben op de sociale wijkteams.

4.3 Intimidatie in de woonomgeving (treiteraankpak)

Probleemanalyse

Van tijd tot tijd komen er situaties aan het licht waarbij mensen noodgedwongen verhuisd blijken te zijn omdat zij zich geïntimideerd voelden in de eigen woonomgeving. Soms hebben deze treitersituaties een discriminatoir karakter, maar zeker niet altijd. Om dit soort situaties aan te pakken is in Amsterdam de treiteraankpak opgezet. Ook de andere Amstelland-gemeenten hebben aandacht voor de aanpak van woonoverlast, hoewel er geen specifieke “treiteraankpak” is. Op onderdelen hanteren deze gemeenten wel hetzelfde instrumentarium voor het bestrijden van woonoverlast, met dezelfde doelstellingen”.

Bij de treiteraankpak gaat het om zaken waarbij bewoners herhaaldelijk slachtoffer worden van overlast in de woonomgeving in combinatie met misdrijven als ernstige bedreigingen en/of vernieling van eigendommen. Hiermee onderscheiden treitersituaties zich van minder ernstige vormen van overlast in de woonomgeving, waar vaak twee partijen een aandeel hebben in de ontstane situatie en er geen sprake is van ernstige misdrijven.

In 2013, het jaar waarin de Treiteraankpak in Amsterdam is gestart, is zicht gekomen op het aantal treiterzaken in de stad: van de 157 signalen van potentiële treiterzaken zijn er eind 2013 30 beoordeeld als daadwerkelijke treiterzaak en waren 27 zaken nog in onderzoek. Van 100 signalen is vastgesteld dat het geen treiterzaak betrof, maar een andere vorm van overlast in de woonomgeving. Het standpunt is dat elk geval er één teveel is.

Aankpak

Centraal in het werkproces van de treiteraankpak staan de volgende stappen:

- Van melding naar registratie
- Van registratie naar duiding
- Van duiding naar gezamenlijke aankpak
- Stedelijk interventieteam voor de 10 ergste gevallen
- Woonvoorzieningen voor treiteraars, onder strakke voorwaarden
- Ondersteuning en bescherming van slachtoffers

In elk Amsterdams stadsdeel zijn informatiemakelaars aangesteld die naar aanleiding van een melding over een potentiële treitersituatie aanvullende informatie verzamelen bij partnerorganisaties zoals corporaties en de politie. Op grond van deze aanvullende informatie duiden de stadsdeelregisseurs, die speciaal zijn aangewezen voor de aankpak, of er sprake is van een treitersituatie. Daarvoor zijn de volgende criteria geformuleerd:

- 1 wangedrag dat herhaaldelijk plaatsvindt en;
- 2 (bewust) gericht is tegen specifieke personen of huishoudens en;
- 3 zich afspeelt in de directe woon- en of werkomgeving van het slachtoffer en;
- 4 waarbij de vermoedelijke veroorzaker(s) of pleger(s) een direct omwonende of persoon uit de buurt is en;
- 5 onbetwist slachtofferschap.

Om het treiteren te stoppen is een gecoördineerde en integrale aankpak ontwikkeld die bestaat uit een combinatie van strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuursrechtelijke middelen en psychosociale interventies. Binnen de aankpak gaat speciale aandacht uit naar bescherming,

ondersteuning en het informeren van de slachtoffers. Namens de gemeente Amsterdam nemen de stadsdeelregisseurs het voortouw bij de aanpak van individuele treitersituaties. Als zij er niet uit komen, kunnen zij opschalen naar een multidisciplinair interventieteamteam. Dit team pakt de tien ergste en meest complexe gevallen aan door het volledige arsenaal aan beschikbaar instrumentarium te benutten. Samen met de woningcorporaties gaat Amsterdam op zoek naar permanente locaties voor woonvoorzieningen voor notoire treiteraars. Zaken die niet voldoen aan de criteria worden direct opgepakt door de afzonderlijke partners en vallen daarmee buiten de aanpak.

Voor de periode 2015-2018 staat doorontwikkeling van de aanpak op de ervaren knelpunten centraal, opdat treitersituaties sneller tot een goed einde kunnen worden gebracht. Daarnaast zal worden toegewerkt naar borging van de vooralsnog programmatisch opgezette aanpak, bijvoorbeeld binnen het op te richten Actiecentrum Veiligheid.

Doelstellingen

De aanpak heeft tot doel dat:

- slachtoffers van intimidatie in de woonomgeving zich beschermd weten door de overheid;
- daders door de aanhoudende aandacht die zij ervaren van de overheid hun gedrag veranderen en dus stoppen met het intimideren van burens of buurtbewoners;
- snel en zichtbaar een einde gemaakt wordt aan dergelijke situaties;
- als andere oplossingen niet werken, het uiteindelijk de dader is die (gedwongen) verhuist in plaats van het slachtoffer.

Bovenstaande doelstellingen blijven in de periode 2015-2018 onverminderd van kracht en worden nader uitgewerkt in meetbare doelstellingen.

Samenwerking

De aanpak in Amsterdam is een samenwerkingsverband tussen het College van B&W, de driehoek, de Amsterdamse Federatie van woningcorporaties en vertegenwoordigers vanuit de zorg waaronder Bureau Jeugdzorg en de William Schrikker Groep. De burgemeester is bestuurlijk eindverantwoordelijk voor de treiteraankpak.

Wijze van monitoring

Het programmteam Treiteraankpak heeft een Monitor Treiteraankpak ontwikkeld. Daarin is informatie opgenomen over het aantal meldingen van potentiële treiterzaken, het aantal onderzochte en daadwerkelijk als Treiterzaak ingestroomde casus, de spreiding van de treiterzaken over de stad en de resultaten bij uitstroom. Komende bestuursperiode zal aan de monitor informatie worden toegevoegd over de doorlooptijden bij treiterzaken. Daarnaast wordt een methode ontwikkeld om te kunnen vaststellen in welke mate slachtoffers van afgeronde treiterzaken zich beschermd hebben gevoeld door de overheid.

4.4 Discriminatie (waaronder hate crimes)

Probleemanalyse

Discriminatie is een breed begrip en heeft vele verschillende verschijningsvormen. De problematiek varieert van intolerantie t.a.v. te identificeren groepen, zich bijvoorbeeld uitend in protest tegen de Gaypride, leraren die geen les durven geven over de Holocaust en leerlingen of leerkrachten die niet uit de kast komen op scholen tot Joden die worden lastiggevallen vanwege het Gazaconflict met o.a. als gevolg onveiligheidsgevoelens onder deze groepen. Daarnaast heeft de regio te maken met vormen van discriminatie zich uitend in benadeling van bepaalde bevolkingsgroepen, met als voorbeelden: allochtone jongeren die moeilijk een stage vinden, of niet worden toegelaten tot horecagelegenheden. En tot slot betreft het discriminatie in de vorm van geweld tegen personen al dan niet met lichamelijk letsel tot gevolg. Kortom, we hebben, waar het gaat om discriminatie, in de regio te maken met een reeks van maatschappelijke kwesties die niet met het strafrecht kunnen worden opgelost en daarnaast zaken waarbij het strafrecht een rol kan spelen en waarbij de strafbaarheid dient te worden onderzocht.

In de artikelen 137c tot en met 137g en artikel 429quater van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) zijn de grondvormen van discriminatie strafbaar gesteld, namelijk het in het openbaar beledigen, het aanzetten tot haat, discriminatie of gewelddadig optreden en het in de uitoefening van ambt, beroep of bedrijf discrimineren van personen wegens ras, godsdienst, levensovertuiging, geslacht¹¹, seksuele gerichtheid of handicap. Deze delicten worden aangeduid met de term discriminatiefeiten. Daarnaast worden er vele 'gewone' delicten gepleegd, waarbij discriminatoire aspecten – doorgaans als motief op de achtergrond – een rol spelen. Deze delicten worden aangeduid als 'commune delicten met een discriminatoir aspect'. Hierbij moet een onderscheid worden gemaakt in commune delicten waarbij het discriminatoire aspect niet als zelfstandig feit ten laste kan worden gelegd en in commune delicten waarbij dat wel mogelijk is. Alle voornoemde gedragingen zijn uitingen van onverdraagzaamheid jegens medemensen, welke uitingen uit maatschappelijk oogpunt niet getolereerd mogen worden.

Bureau Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam heeft in 2014 diverse onderzoeksgegevens bij elkaar gebracht omtrent ernstige vormen van discriminatie. Onder 'ernstig' wordt daarbij verstaan dat de discriminatie gepaard ging met bedreiging, geweld/agressief gedrag of met vernieling/beschadiging van eigendommen. Uit dit rapport blijkt dat 2 tot 3% van de inwoners van de regio deze vormen van ernstige discriminatie ervaart, op grond van voornamelijk ras / huidskleur, nationaliteit, leeftijd, homoseksuele gerichtheid en geslacht. Slechts 19% van de slachtoffers maakt melding van het incident of doet aangifte bij de politie. Veruit de belangrijkste reden om bij geen enkele instantie melding te doen komt voort uit de opvatting dat "het melden niets verandert" (zie 'Ernstige vormen van discriminatie', Bureau Onderzoek en Statistiek, 2014).

Aanpak

Bij de regionale aanpak van discriminatie staat voorop dat slachtoffers van discriminatie zich gehoord en gesteund voelen. Het belang van discriminatiebestrijding is groot: iedere burger moet zich een volwaardig burger weten en voelen en gevrijwaard blijven van uitlatingen en handelingen die hem als lid van een vermeend minderwaardige groep bestempelen. De Najaarsbrief antidiscriminatie 2013 aan de gemeenteraad van Amsterdam (oktober 2013) bevat het laatste overzicht van de activiteiten die in het kader van het antidiscriminatiebeleid worden uitgevoerd. In

¹¹ Geslacht niet bij alle artikelen, bij 137c Sr en 137g Sr bijv.

de nieuwe bestuursperiode wordt in Amsterdam het antidiscriminatiebeleid onverminderd voortgezet, waarbij er een zwaar accent komt op het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt en er extra aandacht komt voor antisemitisme, voor discriminatie van moslims en voor racisme. Met het onderwijs moeten nog nieuw afspraken gemaakt worden voor de periode vanaf 2015.

In discriminatiezaken dient de strafrechtelijke handhaving, naast een civielrechtelijke en een bestuurlijk preventieve en bestuurlijk sanctionerende aanpak van discriminatie, een wezenlijke bijdrage te leveren aan de markering van de wettelijke norm. Vanaf 2007 bestaat er een Aanwijzing Discriminatie. Deze Aanwijzing stelt regels omtrent de opsporing en vervolging van discriminatie. De regionale aanpak van discriminatie valt uiteen in twee delen, namelijk enerzijds, in Amsterdam, het (preventieve) antidiscriminatiebeleid, gericht op het bewust worden en het tegengaan van intolerantie en het omgaan met vooroordelen en anderzijds, regiobreed, een krachtige aanpak van de meest ernstige vormen van discriminatie.

Doelstellingen

De doelstellingen betreffen:

- 1) het behoud van een tolerant Amsterdam waar iedere Amsterdammer het gevoel heeft er bij te horen;
- 2) slachtoffers van discriminatie voelen zich gehoord en serieus genomen door de overheid;
- 3) daders van strafbare vormen van discriminatie worden krachtig aangepakt;
- 4) versterken van de informatiepositie over aard, omvang en aanpak van de problematiek.

Beoogde resultaten en activiteiten

Met de aanpak worden de volgende resultaten beoogd.

Het behoud van een tolerant Amsterdam waar iedere Amsterdammer het gevoel heeft erbij te horen

- bestrijding van agressie en geweld in de openbare ruimte door o.a. training van politiemensen;
- tegengaan van discriminatie in het uitgaansleven door o.a. opleiding en training van portiers (volgens afspraak met de KNHB, afdeling Amsterdam);
- tegengaan van discriminatie op scholen o.a. door ondersteuning van basisscholen in het omgaan met maatschappelijk complexe onderwerpen (gebaseerd op afspraken in Jong Amsterdam II);
- tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt door o.a. training van de medewerkers van het Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam in het omgaan met discriminatie door werkgevers.

Slachtoffers van discriminatie voelen zich gehoord en serieus genomen door de overheid

Burgers die discriminatie melden bij politie, het Meldpunt Discriminatie (MDRA) of andere loketten worden serieus genomen, o.a. door toepassing van de landelijke Aanwijzing Discriminatie. Daarbij gelden de volgende activiteiten:

- het MDRA en andere organisaties waar slachtoffers hun verhaal doen, wijzen hen consequent op het belang van het doen van aangifte bij de politie, als het gaat om potentieel strafbare vormen van discriminatie;
- de politie vraagt een slachtoffer altijd aangifte te doen in het geval van een melding van een potentieel strafbaar feit met daderindicatie;
- de politie neemt aangiften van discriminatie altijd op, conform de verplichting hiertoe als opgenomen in de Aanwijzing;
- het politienetwerk Roze in Blauw blijft zich door middel van contact met de gemeenschap van homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders inzetten voor het vergroten van hun vertrouwen in de politie;
- slachtoffers die aangifte doen van discriminatie door politie en OM worden geïnformeerd over de voortgang van de zaak.

Daders van strafbare vormen van discriminatie worden krachtig aangepakt.

Een krachtige aanpak kan niet zonder aangiften van burgers en is alleen mogelijk door consequente toepassing van de landelijke Aanwijzing Discriminatie, waarbij het volgende geldt:

- Politie en OM streven ernaar dat iedere aangifte (waar mogelijk) resulteert in een succesvolle vervolging en vervolgens, wederom waar mogelijk, een strafrechtelijke sanctie. De resultaten worden nauwkeurig vastgelegd¹² en zijn onderdeel van het jaarlijks samen te stellen discriminatiebeeld;
- Commune delicten met een discriminatoir aspect worden voortvarend afgehandeld en in de afdoening wordt aandacht besteed aan het discriminatoir aspect. In de eis wordt hiermee rekening gehouden (50% strafverhoging en 100% strafverhoging bij ingrijpende delicten).

Versterken van de informatiepositie over aard, omvang en aanpak van de problematiek

Versterken van de informatiepositie over de problematiek en de knelpunten bij de aanpak is essentieel voor verbetering van de aanpak. Beoogde activiteiten:

- Het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) overleg tussen politie, OM en Meldpunt Discriminatie komt vier keer per jaar bijeen;
- De politie vult ter voorbereiding van dit overleg de lijsten met discriminatiezaken zodat er (opnieuw) cijfers c.q. een overzicht van zaken beschikbaar komt¹³;
- Jaarlijks wordt (via de VeiligheidsMonitor) door Bureau Onderzoek en Statistiek de ervaringen met discriminatie en de aanpak ervan onder inwoners en slachtoffers binnen de regio onderzocht.
- Onder verantwoordelijkheid van de driehoek wordt jaarlijks een discriminatiebeeld samengesteld, waarin informatie en resultaten van diverse partijen bij elkaar worden gebracht.

¹² Dit geldt momenteel wat betreft de OM-cijfers alleen ten aanzien van de 'zuivere' discriminatiefeiten. Er vindt nog geen registratie plaats van de commune feiten met een discriminatoir aspect. Het is wel de bedoeling dat dit op korte termijn gaat gebeuren.

¹³ Het is voor het OM een voorwaarde voor het voortbestaan van het RDO dat de zaakslijsten gevuld worden door de politie. Deze lijsten vormen het fundament van het overleg.

Wijze van monitoring

De dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) ontwikkelt deze bestuursperiode een monitor waarmee de beoogde resultaten t.a.v. de eerste doelstelling kunnen worden gemeten; Monitoring van de tweede doelstelling vindt plaats met behulp van de VeiligheidsMonitor van Bureau Onderzoek en Statistiek. Daarin worden de ervaringen met discriminatie en met de aanpak ervan, evenals een oordeel over dit laatste, binnen de regio onderzocht.

Voor het monitoren van derde tweede doelstelling wordt nader onderzoek gedaan naar de meldingen/incidenten/aangiften over discriminatie bij de politie waarbij tevens sprake is van bedreiging, geweld/agressief gedrag of vernieling/beschadiging van eigendom. Per melding/incident/aangifte met een daderindicatie wordt vastgesteld hoe de afhandeling is verlopen.

Ter verdere versterking van de informatiepositie wordt, naats de genoemde activiteiten in het kader van de vierde doelstelling neggeaan of, en onder welke voorwaarden, nadere analyse mogelijk is op het casusbestand dat de input vormt voor het RDO. Het zou informatief zijn om, geanonimiseerd, per zaak de zwaarte, inzet en opbrengst in kaart te brengen en daar vervolgens geanonimiseerd, op geaggregeerd niveau over te rapporteren. Daarmee kan de problematiek scherper worden geduid en knelpunten in de aanpak worden gesignaleerd, waarna bijstelling mogelijk is.

Samenwerking

Samenwerking vindt plaats binnen het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO), het overleg tussen OM, politie en het DMRA, waarin onder meer de meldingen en aangiften van discriminatie in de regio Amsterdam-Amstelland worden besproken. Het RDO komt minstens vier keer per jaar bijeen. De gemeente (Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling en directie Openbare orde en veiligheid) is tevens deelnemer aan het beleidsmatige onderdeel van het RDO.

De wethouder Diversiteit treedt in Amsterdam op als coördinerend wethouder antidiscriminatie. Indien discriminatie plaatsvindt in de directe woonomgeving van het slachtoffer en gepaard gaat met bedreiging, geweld of vernieling, wordt in Amsterdam de zaak in het kader van de treiteraankpak onderzocht.

4.5 Radicalisering en polarisatie

Probleemanalyse

Sinds 2005 voert de gemeente Amsterdam beleid op het gebied van radicalisering en polarisatie. In 2013 is het landelijke dreigingsniveau verhoogd naar *substantieel*, mede door de problematiek van uitreizigers en groeiende islamitische radicalisering in bepaalde kringen. Dit dreigingsbeeld is nog steeds van toepassing.

In Amsterdam heeft dit beeld geresulteerd in een aanzienlijke groei van het aantal casussen, Uitreizigers (personen die Nederland zijn uitgereisd met de intentie om naar een strijdgebied te gaan), terugkeerders, potentiële uitreizigers, mogelijk geradicaliseerde personen en groepen die tegenover elkaar komen te staan vragen een grotere inspanning van de driehoekspartners, maar ook van andere partners.

Om deze aanpak te faciliteren werken de driehoekspartners aan het versterken van de huidige werkwijze tot een programmatische aanpak.

Aanpak

De aanpak in Amsterdam is risk-based: de focus ligt op daadwerkelijk geconstateerde risico's (groepen, individuen die radicaliseren en of polariseren) met als doel problemen vroegtijdig te signaleren, te de-radicaliseren en te de-escaleren. Randvoorwaarden zijn informatiepositie, netwerk- en expertiseopbouw. In de toekomstige programmatische aanpak zullen deze uitgangspunten gehandhaafd blijven. De programmatische aanpak wordt ingericht aan de hand van drie pijlers: repressie, curatie en preventie.

De overige gemeenten in de regio hanteren geen programmatische aanpak op dit gebied; wel is er ook daar aandacht voor het probleem van radicalisering. Per geval wordt een soortgelijke aanpak (en instrumenten) gehanteerd, met dezelfde doelstellingen als uitgangspunt.

Doelstellingen

Aangezien radicalisering de voorloper kan zijn van terrorisme, is het doel van de aanpak het voorkomen van aanslagen. Doel is daarnaast: het tegengaan van de 'ondermijnende' werking van radicalisering op de maatschappij. Ingezet wordt op vroegtijdige signalering en bestrijding van radicalisering en het tegengaan van en polarisatie.

Gelet op de toename van de problematiek, komt de versterking van de aanpak neer op:

- de cases middels stevige regievoering (met casemanagers) aan te pakken;
- monitoring middels een monitorsysteem;
- het breed uitrollen van de aanpak in Amsterdam zodat ook bijvoorbeeld stadsdelen en externe partners casuïstiek kunnen afhandelen;
- training en opbouw van expertise;
- versterking van de samenwerking.

Samenwerking

In de programmatische aanpak is de precieze samenwerking van de verschillende partners beschreven. Samenwerkingspartners van de driehoek zijn in ieder geval de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, het veiligheidshuis (of in de toekomst het Actiecentrum Veiligheid), streetcornerwork, jeugdbescherming, scholen etc.

4.6 Misstanden prostitutie, mensenhandel en zeden

Deze prioriteit bestaat uit twee onderdelen:

- 1 Mensenhandel en misstanden prostitutie
- 2 Zeden

4.6.1 Mensenhandel en misstanden prostitutie

Probleemanalyse

In de prostitutiebranche is sprake van mensenhandel (in de vorm van seksuele uitbuiting) en overige misstanden. De exacte omvang hiervan is slechts bij benadering te geven. In de meest recente Criminaliteitsbeeld Analyse (CBA) over mensenhandel (2011) van de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie staat dat 55% van de prostituees¹⁴ slachtoffer is van dwang en mensenhandel.¹⁵ Het overige deel bestaat uit zelfstandige, mondige prostituees. Er is in deze branche ook sprake van misstanden in de zin van slechte werkomstandigheden en er vindt illegale prostitutie plaats in bijvoorbeeld massagesalons en woningen.

Aanpak

Mensenhandel en misstanden in de prostitutiebranche worden integraal, dat wil zeggen zowel strafrechtelijk, bestuursrechtelijk als fiscaal, aangepakt. Deze integrale aanpak kenmerkt zich doordat interventies die verschillende ketenpartners kunnen plegen zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Door het Openbaar Ministerie (OM) en de politie eenheid Amsterdam wordt permanent geïnvesteerd in de opsporing van mensenhandel, zowel uitbuiting in de seksindustrie als in de overige uitbuiting. Mensenrechten van slachtoffers staan centraal in de aanpak. Aanvullend en complementair hieraan ligt de focus van de bestuursrechtelijke aanpak op het tegengaan van misstanden, het normaliseren van de vergunde branche, de aanpak van de illegale branche en het versterken van de positie van prostituees. Hiertoe heeft de gemeenteraad van Amsterdam de regels voor prostitutiebedrijven per 22 juli 2013 aangepast in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Kern van de aanpassing is dat de verantwoordelijkheid van exploitanten is vergroot voor het tegengaan van misstanden en het ondersteunen van prostituees.

Prioriteit ligt bij het versterken van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak waarbij intensieve samenwerking en vroegtijdige informatiedeling plaatsvindt tussen de partners om de gelegenheidsstructuur van deze misdaden te doorbreken. Daarnaast wordt samengewerkt met een veelheid aan partners binnen het verband van het Regionale Informatie en Expertise Centrum, waaraan onder andere alle gemeenten in de regio deelnemen. Het afpakken van crimineel profijt (hetzij strafrechtelijk, fiscaal, bestuurs- en/of civielrechtelijk) vormt ook bij de aanpak van mensenhandel een van de belangrijkste pijlers.

Doelstellingen

In juni 2012 is het vijfjarig Programma Prostitutie van start gegaan. Met de uitvoering van dit programma beoogt de gemeente Amsterdam – samen met het OM en de politie – een einde te maken aan mensenhandel en andere misstanden in de prostitutiebranche. Prostituees moeten veilig, zelfstandig en onder goede omstandigheden kunnen werken. In de *Nota van uitgangspunten 2012-2017 - Aanpak dwang en uitbuiting. Meer zicht en grip op de Amsterdamse prostitutiebranche* (december 2012) staat de aanpak beschreven.

Noot 14 In de tekst wordt gesproken over prostituees. Het gaat daarbij om "sekswerkers" in brede zin werkzaam in de vergunde, onvergunde en illegale sector, waaronder ook mannen en jongens worden verstaan.

Noot 15 Naast mensenhandel in de vorm van seksuele uitbuiting komt mensenhandel ook buiten de prostitutiebranche voor, zoals arbeidsuitbuiting en overige vormen zoals gedwongen bedelarij en zakkenrollerij.

Het verminderen van mensenhandel en misstanden in de prostitutie is lastig te vertalen in een concrete doelstelling, omdat een beeld van de totale omvang van de problematiek ontbreekt. Een vermindering is dan ook niet in cijfermatige doelstellingen uit te drukken.

De partners hebben inspanningsverplichtingen en concrete acties voor de aanpak in Amsterdam vastgelegd:

Opsporing mensenhandel

De afdeling Opsporing van de Vreemdelingenpolitie houdt zich dagelijks bezig met de bestrijding van mensenhandel, zowel proactief als reactief. Het aantal fte's verschilt per onderzoek. Het parket Amsterdam handelt mensenhandelzaken (artikel 273f Wetboek van Strafrecht) af in het team Zware Criminaliteit. Een gespecialiseerde officier van justitie is fulltime (1 fte) het aanspreekpunt voor alle strafzaken, onderzoeken en opsporing met betrekking tot mensenhandel. Deze officier wordt wisselend ondersteund door een aantal parketsecretarissen. Daarnaast zijn er, afhankelijk van het zaakaanbod, tussen de 3 en 6 officieren die incidenteel strafzaken mensenhandel behandelen.

Toezicht en handhaving vergunningsvoorwaarden prostitutiebedrijven

- Minimaal 6 controles per jaar op locatiegebonden prostitutie
- Minimaal 25 controles op niet-locatiegebonden prostitutie
- Informatiegestuurde controles op illegale prostitutie
- Flex-acties

Beleid

- Implementatie van het wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp)
- Monitoring effecten van beleid en verschuivingen naar illegale prostitutie

Met de geïntensiveerde aanpak is een toename van het aantal geconstateerde misdrijven en mogelijke slachtoffers te verwachten, met op termijn mogelijk een daling van het aantal slachtoffers in de vergunde prostitutiebranche.

Samenwerking

De Aanwijzing mensenhandel van het College van Procureurs-Generaal is de leidraad voor de samenwerking. De regie op zowel de bestuursrechtelijke aanpak als op de aanpak vanuit de zorgketen ligt bij de gemeente, zoals beschreven in het Integraal Toezicht- en Handnavingsplan. De regie op de strafrechtelijke keten ligt bij het OM. Het OM continueert, conform de Aanwijzing mensenhandel, de aanstelling van de vrijgestelde officier mensenhandel. De politie continueert het Team mensenhandel dat is ondergebracht bij Vreemdelingenpolitie.¹⁶

Noot 16 Naast bovengenoemde zijn tevens interne kaders te benoemen, afspraken die nageleefd moeten worden en ook die worden periodiek verantwoord/gecontroleerd:

- Aanbevelingen uit de Korpsmonitor Mensenhandel zoals verwoord in het Jaarplan van Team mensenhandel Eenheid Amsterdam.
- Aanbevelingen uit het Referentiekader Mensenhandel zoals opgesteld door de Landelijke Expertgroep Mensenhandel van de Nederlandse Politie.

Voor de aanpak van misstanden in de vergunde branche en de aanpak van de illegale prostitutiebranche is samenwerking en informatie-uitwisseling van essentieel belang. Daar waar mogelijk worden onderzoeken met betrekking tot mensenhandel (seksuele uitbuiting) in RIEC-verband integraal opgepakt en vindt informatie-uitwisseling plaats, zodat de bestuurlijke en strafrechtelijke keten elkaar versterken.

4.6.2 Zeden

Probleemanalyse

Zedenmisdriven vormen een ernstige aantasting van de persoonlijke en maatschappelijke integriteit. Delicten als verkrachting, aanranding en seksueel misbruik van kinderen en kinderpornografie kunnen een groot (en langdurend) ontwrichtend effect op het slachtoffer en de samenleving hebben. In de regio Amsterdam-Amstelland is het aangiftebeeld al jarenlang gelijk en zijn geen grote verschuivingen waarneembaar in het aantal meldingen en aangiften van zedenmisdriven bij de politie. Desalniettemin is blijvende aandacht vanuit het regionaal bestuurlijk overleg voor zedenmisdriven nodig.

Aanpak

De focus ligt op een professionele en adequate aanpak en afhandeling van zedenmisdriven, waarbij wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke toegankelijkheid voor slachtoffers. Bij elke melding vindt een informatief gesprek door de politie plaats en er wordt naar gestreefd na iedere aangifte een opsporingsonderzoek te starten. Daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van zedenmisdriven door middel van interventies gericht op daders uit het *Plan van aanpak seksueel kindermisbruik* en voorlichting aan potentiële slachtoffers. Indien sprake is van (dreigende) maatschappelijke onrust ten gevolge van een zedenzaak of een terugkerende zedendelinquent wordt intensief samengewerkt tussen bestuur, politie, OM en GGD, indien noodzakelijk met toepassing van het *Scenario zedenzaken en maatschappelijke onrust Amsterdam-Amstelland*. Voorts wordt een onderzoek uitgevoerd naar de verbetering van de integrale hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld.

Doelstellingen

De hoofddoelstelling is een adequate aanpak van zedenmisdriven. Aangezien er geen helder zicht is op de totale omvang van het probleem is het niet mogelijk deze doelstelling concreet en meetbaar te maken. Daarom zijn er subdoelstellingen geformuleerd in de vorm van activiteiten:

- Het bevorderen van een stijging van de meldingsbereidheid bij zedenmisdriven. Dit doen we aan de hand van een onderzoek van de GGD dat meer inzicht moet geven in de motieven voor het wel of niet doen van aangifte.
- Bestuur, politie en OM leveren een bijdrage aan het project *Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen* (BIJ) met als doel het voorkomen van maatschappelijke onrust na de terugkeer van zware gewelds- en zedendelinquenten.
- Gesteund door het Landelijk Verbeterprogramma Kinderpornografie en Kindersekstoerisme wordt blijvend geïnvesteerd in de aanpak en bestrijding van kinderpornografie. Hierbij ligt de focus op het doorrechercheren naar producenten en slachtoffers.
- De intensieve samenwerking tussen gemeente, politie, Jeugdbescherming/AMK en GGD in het Extern Gemeentelijk Casusoverleg wordt voortgezet. Dit casusoverleg zorgt voor een juiste afhandeling en opvolging van signalen van kindermisbruik door (vrijwillige) beroepskrachten.

- Continuering van de brede aanpak van (potentiële) daders van seksueel kindermisbruik, beschreven in het *Plan van aanpak seksueel kindermisbruik, preventieprogramma plegers*, en de *Rapportage plan van aanpak seksueel kindermisbruik*.

Samenwerking

Het OM geeft leiding aan opsporingsonderzoeken en aan de vervolging van strafbare feiten. De politie voert de opsporingsonderzoeken uit. De gemeente heeft taken die liggen op de terreinen van zorg, onderwijs, educatie en voorlichting. Bij (dreigende) maatschappelijke onrust ten gevolge van zedenzaken of terugkerende zedendelinquenten, ligt de regie op zowel de bestuursrechtelijke aanpak als op de aanpak vanuit de zorgketen bij de gemeente. De regie op de strafrechtelijke keten ligt bij het OM. In de zgn. 'subdriehoek Zeden' wordt de voortgang van dit onderdeel van het RVP namens de driehoek gemonitord. De Amstellandgemeenten sluiten indien daar aanleiding voor is, aan bij de subdriehoek Zeden.

Kinderporno

In het kader van de landelijke doelstellingen wordt ook op de aanpak van kinderporno ingezet. Het maatschappelijk effect van kinderpornozaken is groot. Mede als gevolg van de digitalisering van de samenleving, neemt de omvang van het probleem toe. De digitale component maakt dit ook een fenomeen dat in beginsel grenzeloos is. Het misbruik dat ten grondslag ligt aan de kinderpornografische afbeelding vindt steeds meer op afstand plaats (het wordt 'internationaler'). Daarnaast wordt het misbruik grover, de slachtoffers jonger en de hoeveelheid materiaal (als gevolg van de beschikbaarheid van steeds grotere gegevensdragers) groter. Het grensoverschrijdend misbruik in het kader van kinderseksstoerisme wordt als onderdeel van dit probleem beschouwd.

De focus ligt op slachtoffers, vervaardigers en verspreiders. Het maatschappelijk effect bij de bestrijding van kinderporno staat centraal, hetgeen betekent dat elk signaal van actueel misbruik wordt opgepakt. Hierbij wordt in samenwerking met de verschillende instanties gekeken naar de mogelijkheden in complementaire interventies. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gebruikmaking van innovatieve technologie, en alternatieve interventies als waarschuwingsbrieven en doorverwijzing naar hulpverlening.

In de dadergerichte aanpak ligt de nadruk op recidivisten, daders opererend in besloten netwerken en daders in risicovolle beroepen en posities. Tevens blijft nadrukkelijk aandacht bestaan voor de aanpak van downloadzaken en kinderseksstoerisme.

4.7 Ondernijning

Een effectief antwoord van de overheid op ondernijning is gericht op de verslechtering van het criminele ondernemersklimaat. Het is niet enkel gericht op het opsporen en vervolgen van de daders, maar ook op de versterking van de gelegenheidsstructuren en het afbreken van economische machtsposities van criminelen en hun facilitators. Daarbij wordt een integrale aanpak

gehanteerd, met een geïntegreerde inzet van alle mogelijkheden die de overheid op preventief en repressief terrein heeft, op basis van een gedegen inzicht in het fenomeen georganiseerde ondermijnende criminaliteit, haar indicatoren en verschijningsvormen.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Amsterdam-Amstelland (RIEC AA)

Op 1 januari 2013 werd het RIEC Amsterdam-Amstelland opgericht (voorheen knooppunt Amsterdam in RIEC Noord-Holland). Het samenwerkingsverband bestaat naast zes gemeenten uit de Belastingdienst, Douane, FIOD, Inspectie SZW, de Politie Eenheid Amsterdam, de KMAR, het OM en de provincie Noord-Holland. Onder het RIEC AA zijn op thema's tien integrale werkgroepen actief waarin de partnerorganisaties samenwerken. De werkzaamheden van het RIEC AA focussen op thema's als: mensenhandel, OMG's, witwassen, woonfraude (zoals illegale hotels en pensions), GBA fraude, vastgoedfraude, postcodegebied 1012, misstanden prostitutie, malafide horeca, spyshops, ondersteuning bij de wet Bibob en (met een Bestuurlijke Criminaliteitsbeeld Analyse) doorlichten van de haven van Amsterdam. Daarnaast gaat aandacht uit naar een aantal specifieke subjecten (zogenoemde Amsterdamse Beroepscriminelen). Het RIEC faciliteert en stimuleert integrale samenwerking, waarbij gewerkt wordt vanuit een gezamenlijke informatiepositie en probleemanalyse en een afgestemde inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke, fiscale en alternatieve interventies. De strategische sturing van het RIEC berust bij de regionale stuurgroep, bestaande uit de Burgemeester van Amsterdam (Regioburgemeester), Burgemeester van Ouder-Amstel (namens de Amstellandgemeenten), de Hoofdofficier van Justitie, de Eenheidschef van Politie, plv. Directeur MKB Belastingdienst en de voorzitter van stadsdeel Centrum (namens de stadsdelen van de Gemeente Amsterdam).

Het (integraal) afpakken van crimineel of illegaal verworven vermogen is een belangrijke focus binnen de geprioriteerde thema's.

Daarnaast wordt bij alle thema's waar mogelijk ingezet op preventie en het stimuleren van de weerbaarheid. Burgers, bedrijven, branches en publieke partijen moeten zich bewust worden van hun vermogen om op te treden tegen ondermijnende criminaliteit met oog voor het achterliggende maatschappelijke probleem.

Binnen Ondernijning zijn drie thema's geprioriteerd:

- 1 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit
- 2 Afpakken
- 3 Fraude

1 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Probleemanalyse

Zware (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit ondermijnt de fundamenten van de rechtstaat. Excessen als liquidaties daargelaten, is het bestaan ervan meestal niet onmiddellijk zichtbaar en voelbaar. Maar deze zijn onlosmakelijk verbonden met de zichtbare vormen van criminaliteit. Zware en ondermijnende criminaliteit vraagt een consistente, proactieve en gezamenlijke aanpak met ketenpartners. Naast het gezamenlijk zicht krijgen op de criminaliteitsontwikkeling en in "Co-creatie" met partners ontwikkelen van interventiestrategieën, zijn gedegen opsporingsonderzoeken essentieel. Co-Creatie is het samen met zowel private als

overheidsinstanties ontwerpen van waardevolle, duurzame en inspirerende oplossingen voor problemen uit de samenleving.

De sterk gemêleerde bevolkingssamenstelling van de regio Amsterdam- Amstelland komt nadrukkelijk terug bij vormen van zware criminaliteit. Qua ligging, bevolkingssamenstelling, infrastructuur (o.a. haven en luchthaven) en overheidsop treden is Amsterdam voor criminelen een aantrekkelijke locatie. De mogelijkheid om hier relatief eenvoudig onopvallend en in de anonimiteit te opereren, criminele financiële transacties te verrichten en te investeren in vastgoed lijken daaraan bij te dragen.

Anderzijds dragen de ervaringen binnen de regio Amsterdam-Amstelland (onder meer in het project Emergo) bij aan een daadkrachtige bestrijding en aanpak van fenomenen en subjecten. Deze worden met behulp van de B-CBA, fenomeenonderzoeken en een subjectgerichte aanpak nader in kaart gebracht.

De Amstellandgemeenten constateren een toename van de illegale teelt van hennep. Ze krijgt een steeds meer bedrijfsmatig karakter met een betrokkenheid van georganiseerde criminaliteit. Illegale hennep teelt veroorzaakt overlast, (brand)gevaar en verloedering. De illegale teelt gaat vaak gepaard met (uitkerings)fraude, belastingontduiking en energiediefstal.

Aanpak

De focus is op een geïntegreerde integrale aanpak met een combinatie van thema- of fenomeengerichte (opwerpen barrières), subjectgerichte (cruciale spelers binnen criminele netwerken en dadergroepen/ csv's) en objectgerichte (hotspots, vrijplaatsen) benadering. In RIEC-verband wordt ingezet op de versterking van de integrale en bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit betekent de gecombineerde inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke en fiscale instrumenten.

Ook het terugdringen van georganiseerde hennep teelt kent een integrale aanpak met een combinatie van bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen. De bestuurlijke maatregelen richten zich op het direct stoppen van de overlast (o.a. inzet van art 13 b Opiumwet) in samenwerking met organisaties als energiemaatschappijen en woningcoöperaties. Politie en OM nemen strafrechtelijke maatregelen tegen de achterliggende criminele organisaties.

Aanpak liquidaties

Een extra aanleiding om het criminele klimaat in de regio met name t.a.v. georganiseerde drugs- en wapenhandel structureel te verslechteren is het aantal daarmee samenhangende liquidaties. Het bij liquidaties gepleegde excessieve geweld en het toenemend gevaar voor burgers in de openbare ruimte verhogen de noodzaak om structureel de achterliggende oorzaken van liquidaties te bestrijden. De maatschappelijke druk daartoe neemt begrijpelijkerwijze toe.

Een slag dieper te rechercheren dan alleen het opsporen van de daders van de liquidaties is dus nodig. In toenemende mate zal de capaciteit van de politie worden ingezet op het verstoren dan wel bestrijden van malafide facilitators van CSV's in verdovende middelen handel. Daarnaast zal nog meer capaciteit worden ingezet op het verzamelen van intelligence over specifieke sleutel personen, het monitoren van deze personen en het zoveel mogelijk in het kader van een integrale

aanpak met OM, Gemeente en andere partners verstoren van criminele handelingen van deze personen, dit alles in het kader van een persoonsgerichte aanpak.

Doelstellingen (zie ook bijlage 3)

Doelstelling is het terugdringen van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit door de aanpak van criminele samenwerkingsverbanden en het opwerpen van barrières middels een breed palet aan (integrale) interventies.

- De strafrechtelijke aanpak van criminele samenwerkingsverbanden (csv's) voorziet in 2015 - 2018 in de aanpak van 118 csv's door de politie per jaar.
- In RIEC- verband worden per jaar 20 integrale interventies voorbereid door minstens drie van de in het RIEC AA participerende partnerorganisaties, gericht op het afbreken van criminele organisaties of het opwerpen van barrières.
- Versterken van de integrale informatiepositie om als één overheid op te kunnen treden, door het om de twee jaar opleveren van een zogenaamde bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyse (B-CBA) van een geografisch afgebakend gebied binnen de regio Amsterdam- Amstelland.
- Versterken van de (inter)nationale samenwerking, mede in de aanloop naar Nederlands voorzitterschap van de EU in 2016. Criminele samenwerkingsverbanden beperken zich vaak niet tot geografische grenzen.
- Middels innovatieteams, ieder jaar minstens een flexibel partnerschap opzetten en uitdiepen met een branche in de private sector, om fenomenen gezamenlijk in kaart te brengen en de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit te begrenzen.

Doelstellingen Afpakken

- de doelstelling voor opbrengsten strafrechtelijk afpakken is nog niet bekend (alleen landelijke cijfers)
- Tevens wordt een investering gedaan in het structureel verbeteren van de integrale informatiepositie, wat onder meer moet leiden tot effectievere aanpak van ondermijnende criminaliteit en fraude. Misdaad mag niet lonen.

2 Fraude

Probleemanalyse

Dit onderdeel richt zich op de aanpak van horizontale en verticale fraude. Horizontale fraude verwijst naar fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer met een particuliere partij als benadeelde. Dit veroorzaakt grote schade bij burgers, bedrijven en financiële instellingen en ondermijnt het vertrouwen in een veilig handels- en betalingsverkeer. Verticale fraude verwijst naar fraude in relatie tot de publieke voorzieningen en gemeenschapsgeld.

Aanpak

De aanpak richt zich op het brede spectrum van preventie tot repressie, van privaat tot publiek. Hierbij ligt de nadruk op een proactieve, integrale aanpak die focust op de ernstige vormen van fraude (kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, omvang financiële schade en ondermijnend karakter), waarbij wordt ingezet op de aanpak van onderliggende structuren. Tevens wordt ingezet op een subjectgerichte aanpak van beroepsfraudeurs. Het afpakken van illegaal

vermogen is standaard onderdeel van de aanpak, primair gericht op schadevergoeding aan slachtoffers.

Doelstellingen (onder voorbehoud van landelijke besluitvorming)

Het aantal onderzoeken naar (horizontale) fraude is bepaald op minimaal 176 parketnummers in 2015, vervolgens 188 (2016), 223 (2017) en 270 in 2018.

Over de instroom bij de politie zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Minimaal 15 fraudezaken tegen financiële instellingen.
- Minimaal 15 (eenvoudige) faillissementsfraudezaken.
- Minimaal 15 internet gerelateerde zaken, waarvan 5 Landelijk Meldpunt Internet Oplichting (LMIO)-onderzoeken.
- Op basis van geanalyseerde patronen wordt in het Actiecentrum Eén Overheid, ieder jaar een maatregel getroffen om zogenaamde 'weeffouten' te dichten en ondermijnende criminaliteit en (ernstige) vormen van fraude structureel te voorkomen.

Burgerinitiatief één overheid

Op initiatief van een aantal burgers die verontrust zijn over de omvang van bepaalde vormen van fraude is in RIEC-verband een project gestart dat tot doel heeft fraude met publieke middelen ('verticale fraude') te voorkomen en effectiever te bestrijden. Binnen het RIEC AA is een Actiecentrum Eén Overheid ingericht waar de samenwerkende RIEC partners onder het RIEC-convenant met elkaar informatie uitwisselen en direct kunnen verrijken opdat patronen en zogenaamde 'weeffouten in het systeem' kunnen worden ontdekt en fraudecasussen direct kunnen worden aangepakt. Het project is eind 2013 gestart. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

Cybercrime

In het kader van de landelijke prioriteiten wordt ook op cybercrime ingezet. De toenemende digitalisering van de samenleving brengt met zich dat sprake is van een toename van cybercrime (ICT als doelwit, denk aan computervredebreek, besmetting met malware, aanvallen op of via websites, botnets, denial of service-aanvallen en phishing door middel van malware) en criminaliteit met een digitale component, de zogenaamde gedigitaliseerde criminaliteit. De omvang van cybercrime is lastig vast te stellen, maar uit CBS cijfers blijkt dat 1 op de 8 Nederlanders slachtoffer wordt van cybercrime (2013).

Er wordt ingezet op het afdoen van betekenisvolle zaken, waarbij de focus ligt op aantasting van de vitale infrastructuur, verstoring online dienstverlening en gegevensdiefstal. Daarnaast wordt ingezet op aandacht voor cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit bij de inrichting van (de ondersteuning van) de politieorganisatie en bij het OM. Strafrechtelijk optreden vormt een onderdeel van een brede interventiestrategie, met ruimte voor alternatieve interventies en een rol voor private partijen en gemeenten.

Jaarlijks worden tenminste de volgende zaken afgedaan:

- minimaal 3 betekenisvolle cybercrimezaken, waarvan (mits aangeleverd) tenminste 1 ECTF-zaak, en daarnaast aanvullend:
- minimaal 15 cybercrimezaken, en

- minimaal 15 zaken gedigitaliseerde criminaliteit.

Daarnaast worden bijdragen geleverd aan de versterking van de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving in het digitale domein (CyberSecurity). Dit wordt mede tot stand gebracht door het opbouwen van een lokaal publiek-privaat netwerk, waarbinnen inzichten uit bestuurlijke rapportages leiden tot het opwerpen van barrières.

4.8 Handhavingprioriteiten waaronder taxiproblematiek, overlast rond horeca, prostitutie/escort/massagesalons, woonexcessen, overlast evenementen, overlast scooters

Probleemanalyse

Toezicht en handhaving is een regiobrede prioriteit. In Amsterdam is het uitgangspunt van het bestuur op het gebied van handhaving dat slachtoffers en mensen die zich onveilig voelen beschermd moeten worden; en mensen die zich niet aan de regels houden en profiteurs moeten worden aangepakt.

In Amsterdam gelden de volgende principes:

2. *Flexibilisering en samenwerking*

- 20% van onze gemeentelijke handhavers worden flexibel en gezamenlijk ingezet op de grootste problemen in Amsterdam. Voor 2014 zijn voor Amsterdam zes flex-thema's benoemd. De 20% (ruim 200 fte op jaarbasis) wordt gegarandeerd ingezet op de zes prioriteiten.

3. *Meer informatiegestuurd werken*

- Voor burgers en ondernemers wordt met informatiegestuurd werken sneller en meer gericht opgetreden, samen met partners uit verschillende disciplines die nodig zijn om het probleem op te lossen. De politie werkt ook op deze wijze. Ook de aanpak Top600 en Treiteraankpak zijn goede voorbeelden van deze werkwijze.

4. *Burger stimuleren (bonus – malus)*

- Goed gedrag van burgers en ondernemers wordt beloond en gestimuleerd
- Er wordt een helder onderscheid gecreëerd tussen de bonafide en de niet-bonafide burger en ondernemer. Ondernemers die hun verantwoordelijkheid nemen in het goed naleven van de regels, worden beloond. Ondernemers en burgers die hun verantwoordelijkheid niet nemen, worden met extra handhaving geconfronteerd.

Amsterdam kent het Stedelijk Handhavingsprogramma waarin stad en stadsdelen gezamenlijk de handhavingprioriteiten vaststellen. Voor 2014 betreffen dat 15 onderwerpen en daarvan zijn er voor Amsterdam zes als flex-thema's 2014 geselecteerd, waarop 20% van de handhavingcapaciteit in de stad gezamenlijk wordt ingezet. Aan de hand van de flex-thema's wordt het Informatiegestuurd Handhaven vorm gegeven.

De samenwerking tussen de politie, de RVE Handhaving & Toezicht (voorheen Dienst Stadtoezicht) en de stadsdelen wordt geïntensiveerd. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de informatieuitwisseling, briefing en debriefing en kwaliteitsverbetering.

Per flexthema worden de problematiek en de wijze van aanpak beschreven:

Taxiproblematiek

Sommige taxichauffeurs rijden om, weigeren korte ritten, rekenen woekerprijzen bij grote drukte, zorgen voor overlast op standplaatsen. Kortom: er is een gebrek aan kwaliteit voor de klant. Daarnaast ervaren zowel taximarkt als uitgaanspubliek overlast van snorders. Doelstelling is het verminderen van overlast die veroorzaakt wordt door het gedrag van taxichauffeurs, zowel ten opzichte van de klant als van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast is het doel om overlast door snorders te verminderen.

Wijze van aanpak: de regels worden gehandhaafd. Iedere taxichauffeur op de opstapmarkt in Amsterdam moet een Amsterdamse taxivergunning hebben, de regels naleven en aangesloten zijn bij een toegelaten taxi organisatie (TTO). De TTO's hebben een rol in de verbetering van de kwaliteit. Daarnaast wordt gehandhaafd op ernstige overtredingen van ondermeer de taxiverordening, de wegenverkeerswet, de wet Mulder (fout parkeren), de wet personenvervoer en belastingwetgeving.

Overlast rond horeca

De horecagerelateerde overlast bestaat uit muziekoverlast, terrassenoverlast, openbare dronkenschap en overlastgevend gedrag door uitgaanspubliek zoals schreeuwen, gillen en hinderlijk drankgebruik. Op sommige momenten komt de veiligheid van bezoekers in het gedrang. Doelstelling is een afname van de overlast in, bij en gerelateerd aan horeca. Notoire horeca-overlastgevers worden aangepakt. Er worden controles uitgevoerd op de drank- en horecawet en APV. Bij overtreding volgt een bestuurlijke sanctie op basis van de handhavingstrategie horeca.

Prostitutie, escort en massagesalons

Prostituees zijn slachtoffer van uitbuiting, dwang en mensenhandel. Daarnaast zijn er misstanden als slechte werkomstandigheden en is er sprake van ongewenste, illegale prostitutie in bijvoorbeeld massagesalons. Bij de legale locatiegebonden prostitutie is het doel dat exploitanten zich houden aan de vergunningvoorschriften, zodat er geen ruimte is voor misstanden en de positie van prostituees versterkt wordt. Het doel van de aanpak van illegale prostitutie is het beëindigen van illegale situaties en het voorkomen van risico's, zoals mensenhandel, uitbuiting en andere misstanden. De aanpak van misstanden en normalisering van de vergunde branche door bestuurlijk toezicht en handhaving op de vergunningsvoorwaarden, zoals beschreven bij prioriteit 5 mensenhandel en misstanden prostitutie. Illegale prostitutie wordt aangepakt: bij alle woningen en massagesalons waar geconstateerd wordt dat er bedrijfsmatig prostitutie wordt bedreven als ook bij constatering van onvergunde escortbureaus, wordt bestuurlijk gehandhaafd.

Woonfraude en illegale hotels (woonexcessen)

Er wordt niet voldaan aan brandveiligheidseisen, er is overlast voor omwonenden, woningen worden onttrokken aan de woningvoorraad en er is sprake van oneerlijke concurrentie (illegale hotels). Het doel van de aanpak is het bestraffen en beëindigen van overtredingen, het afschrikken van potentiële uitbaters van illegale hotels en pensions en - waar mogelijk – het legaliseren van illegale situaties. De aanpak bestaat uit het beëindigen van illegale hotelpanden en het treffen van maatregelen om 'recidive' door facilitators te voorkomen en deze blijvend te ontmoedigen.

Daarnaast richt de aanpak zich op huisjesmelkers, het verbeteren van de brandveiligheidssituatie rond de huisvesting van arbeidsmigranten, het terugdringen van inschrijffraude en het vergroten van het publieke bewustzijn over de regels bij het huisvesten van arbeidsmigranten en de risico's. Toeristen en arbeidsmigranten worden geïnformeerd over het bestaan van (il)legale hotels en pensions.

Overlast evenementen

Grootschalige evenementen in de regio (o.a. feestweken, muziektournees en evenementen in bijv. het Amsterdamse bos of grote parken) vragen om controle en handhaving van het schenden van vergunningvoorschriften en overlast. Overlast van evenementen betreft de veiligheid (openbare orde), geluidsoverlast en schade aan groen- of openbare nutsvoorzieningen. De gemeentebesturen hechten groot belang aan het ordelijk, veilig en feestelijk verloop van evenementen. Doelstelling is dat de organisator van het evenement zich houdt aan de vergunning en er wordt opgetreden tegen het schenden van vergunningsvoorwaarden en overlast.

Alle evenementen zijn veilig en de overlast die met deze evenementen gepaard gaat is voor burgers en bedrijven 'aanvaardbaar'. Handhaving levert een bijdrage aan het bereiken van een goede balans tussen evenementen en woon- en werkgenot, door er voor te zorgen dat:

- alle evenementen vergund of gemeld zijn;
- de organisaties zich houden aan de vergunning;
- alle 'mogelijk overlastgevend' evenementen bekend zijn bij burgers en bedrijven, alsook bij relevante dienstverlenende organisaties en diensten;
- organisatoren van illegale evenementen en overtreders van vergunningvoorschriften bestraft worden.

Daarnaast wordt ingespeeld op begrip voor bestuurlijke keuzes ten aanzien van evenementen, voor wat het betekent om in een stad te wonen waar evenementen plaatsvinden.

Overlast scooters

De opkomst van de scooter brengt de nodige problematiek met zich mee, zoals verslechtering van de verkeersveiligheid en hinder en overlast voor fietsers en voetgangers. Te hard rijden, met hoge snelheid inhalen van fietsers, toeteren, illegaal brommeren op het fietspad, geluidshinder en overlast door uitlaatgassen, rijden in verboden gebied en rijden op de stoep komen vaak voor.

Doelstelling is dat door de handhaving bestuurders van scooters bekend zijn met de verkeersregels: maximum snelheid, helmplicht, positie op de rijbaan en toegestane routes. Doordat bestuurders zich houden aan de verkeersregels worden overtredingen voorkomen.

Eenzijds richt de aanpak zich daarbij op de bestrijding van de overlast van scooters die wordt ervaren door voetgangers en fietsers op fietspaden en in verblijfgebieden. Daarnaast is er de aandacht voor het toezien op de naleving van inrijdverboden in parken, voetgangersgebieden en fietspaden door scooterrijders. Ook wordt toegezien op het dragen van een helm door bromfietsers en controleert de politie op overtredingen van de maximum snelheid door brom- en snorfietsers.

Samenwerking

Alle gemeentelijke onderdelen die over handhavende capaciteit beschikken – diensten en stadsdelen – werken samen. Er zijn samenwerkingsafspraken met de politie en het OM. Per onderdeel waarop flexacties worden georganiseerd worden partners betrokken: de taxiorganisaties, horecaondernemers, scholen, brandweer, woningcorporaties, belastingdienst, enz.

Ook de (andere) Amstellandgemeenten geven prioriteit aan toezicht en handhaving. In de lokale veiligheidsplannen wordt aangegeven waarop dit is gericht.

4.9 Lokale actualiteiten

In hun lokale veiligheidsplannen zullen de vijf Amstelland-gemeenten in overleg met de lokale driehoekspartners ook lokale prioriteiten benoemen. Het spreekt vanzelf dat in een kleine gemeente andere veiligheidsproblemen spelen dan in de gemeente Amsterdam. Een voor Amsterdamse begrippen klein incident kan daar een grote impact hebben. Daarom behoren actuele incidenten altijd tot de topprioriteit in iedere gemeente.

5 Aandachtsgebieden

5.1 Detentie en Terugkeer

Probleemanalyse

Jaarlijks keert een groot aantal personen dat gedetineerd heeft gezeten, terug naar een van de Amstellandgemeenten. Om te zorgen dat zij niet terugvallen in crimineel gedrag, is het belangrijk dat de basisbehoeften op de vijf leefgebieden zijn geregeld: onderdak, inkomen en/of dagbesteding, zorg, hulp bij schulden en een legitimatiebewijs. Over deze 'nazorg na detentie' bestaan landelijke afspraken met gemeenten, inclusief taken en verantwoordelijkheden.

Het is belangrijk dat nazorgactiviteiten al tijdens detentie starten, om zo een goede aansluiting te krijgen tussen 'binnen' (tijdens detentie) en 'buiten' (na vrijlating). De Aanpak Top600 heeft zichtbaar gemaakt dat hierbij in Amsterdam geregeld dingen misgaan: mogelijkheden om deze aansluiting te realiseren blijven in de praktijk vaak onbenut.

Naast knelpunten in de aansluiting tussen 'binnen' en 'buiten', zijn uit de ervaring in de Top600 een aantal systeemfouten naar voren gekomen. Deze zijn inmiddels voor de Top600 opgelost, maar niet voor andere gedetineerden. De belangrijkste knelpunten zijn:

- Integrale coördinatie van de verschillende acties rond een ex-gedetineerde ontbreekt;
- Er is onvoldoende aansluiting tussen de penitentiaire inrichtingen (de 'strafkant') en de gemeentelijke diensten;
- Nazorg wordt geboden op basis van vrijwilligheid en eigen initiatief tot verandering, tenzij overduidelijk is dat de gedetineerde zorg nodig heeft (de 'psychiatrische gevallen'). De ervaring in de Top600 is dat de groep gedetineerden die niet wil meewerken of zelf geen initiatief neemt (of daartoe niet in staat is, zoals de verstandelijk beperkten), juist de hoogste kans op recidive heeft. Alleen de re-integratie ondersteunen van personen die zelf willen of overduidelijk hulp nodig hebben, leidt zo tot het risico dat de groep met de grootste kans op recidive buiten de boot valt van het nazorgbeleid.

In dezelfde periode waarin de problemen rond nazorg detentie in de Top600 boven water kwamen, is de Amsterdamse Rekenkamer gestart met een onderzoek naar het reguliere gemeentelijk nazorgbeleid. In april 2013 verscheen het onderzoeksrapport: 'Nazorg aan gedetineerden: een ongemakkelijke keten'. De Amsterdamse Rekenkamer bevestigde het beeld dat bij de Top600 naar voren was gekomen.

Aanpak

De binnen de Top600 ontwikkelde werkwijze rondom gedetineerden wordt geleidelijk uitgebouwd naar de brede groep gedetineerden. Differentiatie binnen de groep gedetineerden is daarbij belangrijk, omdat het gaat om een grote groep en omdat niet voor iedereen een intensieve aanpak nodig is. Gezien de complexiteit van het vormgeven van nazorg detentie is het streven om de aanpak te gieten in de vorm van een programma. Om aan te geven dat de inspanningen worden gericht op het benutten van de gehele periode rond detentie (detentie, vrijlating en het vervolg) en niet alleen na detentie, is de aanduiding 'Nazorg detentie' omgedoopt tot 'Detentie en Terugkeer'.

Doelstellingen

Doel is de nazorg aan gedetineerden professioneel en sluitend te organiseren en zo de kans op recidive zo klein mogelijk te maken. In 2014 wordt, in samenhang met Top600/Actiecentrum Veiligheid, begonnen met de uitwerking en opbouw van de basis van het programma. Om de hoofddoelstelling te realiseren zijn vier subdoelstellingen geformuleerd:

- 1 *Verbeteren van de informatiepositie over (ex-)gedetineerden, waardoor gedragsbeïnvloeding effectiever kan plaatsvinden, zowel tijdens als na detentie.*

Resultaten:

- De Amstellandgemeenten beschikken op stelselmatige basis over gegevens op de vijf leefgebieden van gedetineerden die terugkeren naar de stad.
- Met een monitor worden de ontwikkeling in die gegevens en de resultaten van de aanpak in beeld gebracht.

- 2 *Naadloos organiseren van de aansluiting tussen de detentieperiode en de periode daarna (waarin de gemeente en/of de reclassering leidend is).*

Resultaten:

- Voor geprioriteerde groepen binnen de terugkerende gedetineerden wordt aansluiting tussen de detentieperiode en het vervolg naadloos geregeld.
- Knelpunten in de werkprocessen van de betrokken partners rondom detentie-vrijlating-vervolg zijn geïnventariseerd en opgelost (zoals in de Top600 is gebeurd).

- 3 *Integrale regie organiseren op de activiteiten die de gemeente uitvoert rondom personen die terugkeren uit detentie, zowel op beleids- als op casusniveau (waarbij niet op alle gedetineerden casusregie wordt gevoerd, maar op geselecteerde groepen);*

Resultaten:

- Opzet 'Detentie- en Terugkeerberaad' van waaruit integrale coördinatie plaatsvindt op het plan van aanpak rond een gedetineerde.
- Inbedding 'Detentie- en Terugkeer' in het Actiecentrum Veiligheid.

4 Identificeren van 'systeemfouten' in de wijze waarop aan detentie gelieerde (werk-) processen en voorzieningen in de stad zijn ingericht en oplossingen daarvoor aandragen.

Resultaten:

- Systeemfouten zijn in beeld gebracht en oorzaken achterhaald.
- Voorstellen aan het bestuur voor oplossingen.

Samenwerking

Gezien de omvang van de doelgroep en daarmee de complexiteit van de vervolgopdracht, is het de bedoeling vanaf januari 2015 te starten met het programma Detentie & Terugkeer. Kern van het programma is het opzetten van een integrale samenwerking rond ex-gedetineerden tussen de Amstellandgemeenten, (Amsterdamse) gemeentelijke diensten, de penitentiaire inrichtingen (PI Amsterdam-Overamstel, PI Tafelbergweg, PI Lelystad, JJI Amsterbaken, Ketenbureau gevangenisregio Amsterdam Flevoland, hoofdkantoor DJI), strafpartners (OM, politie, 3RO, JBRA, WSG) en zorgpartners.

Wijze van monitoring

Bij dit nieuw opgezette programma worden onderstaande activiteiten uitgevoerd ter versterking van de informatiepositie en nadere invulling te geven aan het programma:

- Onderzoek naar ex-gedetineerden door de GGD: Jaarlijks keren er ongeveer 3000 ex-gedetineerden terug naar Amsterdam. Op dit moment is er geen overzicht van de kenmerken van deze populatie: de gemeente weet niet voldoende welke typen ex-gedetineerden er terugkeren. Een goede informatiepositie is nodig om te kunnen bepalen welke werkprocessen uit de Top600 voor de brede de er ingevoerd moeten worden voor de doelgroep. Doel van het onderzoek is inzichtelijk maken hoe de populatie Amsterdamse gedetineerden in verschillende PI's eruit ziet. Het onderzoek richt zich op een kwantitatieve analyse van gedetineerdengegevens (geslacht, leeftijd, detentieduur etc), maar ook op de zorgbehoefte in deze groep en het ontwikkelen van een methodiek om de nazorg te differentiëren binnen de gehele doelgroep.
- Ontwikkelen monitor: Binnen het project Nazorg Detentie Top600 is een monitor opgezet. Een soortgelijke monitor willen we opzetten in aanloop naar het programma Detentie en Terugkeer. Het doel van de monitor is een betrouwbaar en nauwkeurig beeld schetsen van wat er op casusniveau gebeurt binnen de aanpak. Dit belangrijke sturingsinformatie bij het bewaken van de doelstellingen. Het opzetten van een monitor bestaat uit een technisch en inhoudelijk gedeelte. De monitor moet worden gebouwd en zoveel mogelijk gekoppeld worden aan bestaande registratiesystemen als DPAN. Voor het inhoudelijk bijwerken van de monitor zal informatie nodig zijn uit bijvoorbeeld het nog op te zetten Detentie- en Terugkeerberaad.

5.2 Schoolveiligheid

Probleemanalyse

Een aantal Amsterdamse scholen in het voortgezet onderwijs¹⁷ is onvoldoende sociaal veilig: leerlingen en docenten voelen zich onvoldoende beschermd tegen misdragingen van (doorgaans) andere leerlingen. Een quick scan van de politie (januari 2014) voor Amsterdam wijst uit dat de veel voorkomende soorten misdragingen uiteenlopen van mishandeling, geweld, diefstal en verbale bedreiging in en om de school tot aan cyberpesten en seksuele intimidatie. Denk ook aan de afpersingszaken in het Amsterdamse stadsdeel Zuid (najaar 2013).

Het is van belang om samen met scholen te bekijken welke maatregelen werken, welke verbetering behoeven, en waar extra maatregelen nodig zijn. Op scholen waar de sociale veiligheid niet op orde is, bestaat soms wel een veiligheidsprotocol, maar vaak is er een verschil tussen de beschreven sociale veiligheid en de werkelijke situatie zoals leerlingen, docenten en directie deze ervaren.

Aanpak

De gemeente streeft ernaar om in samenwerking met schoolbesturen daar waar nodig maatregelen te treffen. Hierbij is ook de politie betrokken. Het actief aanpakken van daders op scholen heeft immers ook effect op gedragingen buiten de school, in de maatschappij. De focus in de Amsterdamse aanpak van schoolveiligheid verloopt langs twee sporen:

- 1 Stevige gerichte inzet op specifieke scholen met concrete problemen middels een ambtelijke projectgroep Schoolveiligheid;
- 2 Regiegroep Schoolveiligheid: stadsbreed overleg over schoolveiligheid tussen schoolbesturen, gemeente en politie.

Doelstellingen

Daar waar het gaat om stevige gerichte inzet op specifieke scholen, gaat het om het inzetten van een hulpaanbod op bijvoorbeeld preventieve aanpak van een Top20 van leerlingen die het meest verantwoordelijk zijn voor incidenten en onveilige sfeer op school (bijvoorbeeld aanpak PIT). Per leerling wordt individueel bekeken hoe, en met inzet van welke trajecten of interventies het grensoverschrijdend gedrag gestopt kan worden. Ouders worden daarin betrokken. Het doel van de aanpak is de norm op de betrokken school te herstellen. In geval deze aanpak succesvol is, zal bekeken worden in hoeverre deze ook op andere risicoscholen effectief kan zijn. In 2014 is al gestart met een specifieke school.

Een ander onderdeel uit het hulpaanbod is het inzetten van een Schoolveiligheidsteam (SVT) op school. Een SVT bestaat uit een veiligheidscoördinator van de school, een leerplichtambtenaar en leerplichtassistent van de gemeente en een hoofdagent van de politie, die tijdelijk op school gestationeerd is. Er is ook afstemming met de wijkagent. Een SVT werkt nauw samen op de school om verzuim tegen te gaan en de veiligheid te borgen. Door fysieke aanwezigheid en activiteit wordt de verzuim en veiligheidssituatie beter inzichtelijk.

Verder kunnen alle Amsterdamse scholen (voortgezet onderwijs) gebruik maken van het ondersteuningsaanbod 'Audit Zorgzame en Veilige School', uitgevoerd door het Nederlands

¹⁷ Amsterdam telt 70 VO-scholen.

Jeugdinstuut. Deze audit maakt een analyse van de sociale veiligheidsituatie op de school en geeft de school suggesties ter verbetering. Deelname is vrijwillig en wordt gefaciliteerd door de gemeente. Inmiddels hebben 32 Amsterdamse scholen hiervan gebruik gemaakt.

Samenwerking

Samenwerking vindt plaats via de Projectgroep Schoolveiligheid en de Regiegroep Schoolveiligheid. Aan de Regiegroep neemt, naast de driehoekspartners, het OSVO (vereniging van schoolbesturen van alle scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam) deel en zijn verschillende andere organisaties (o.a. jeugdbescherming, spirit) agendalid. De aanpak van de Regiegroep richt zich op drie pijlers:

- Veiligheid in de school;
- Veiligheid rondom de school;
- Calamiteiten en crisisbeheersing.

De focus van de Regiegroep ligt in 2014 op het versterken van de samenwerkingsrelaties tussen gemeente (inclusief stadsdelen/besturscommissies), politie en schoolbesturen. Daarnaast zal er met schoolbesturen en scholen worden besproken welke behoefte er is aan ondersteuning, of aan kennisuitwisseling ten aanzien van dit thema.

De Projectgroep rapporteert periodiek over de resultaten aan het (Amsterdamse) driehoeksoverleg.

5.3 Vreemdelingen

Probleemanalyse

Illegale vreemdelingen zijn mensen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben én niet in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning. Zij zijn dus zonder toestemming in Nederland. Volgens een beredeneerde schatting verblijven er 10.000 ongedocumenteerde vreemdelingen in Amsterdam. Zij staan niet ingeschreven bij het GBA en de duur van het verblijf is wisselend. Er zijn verschillende groepen met verschillende problemen te onderscheiden. Bij *ongedocumenteerde migranten* gaat het vaak om somatische ziekten (HIV/Aids, diabetes), mislukte relaties waar kinderen bij zijn betrokken, slachtoffers van mensenhandel en geweld die niet meer vallen onder de verblijfsregeling Mensenhandel. Onder de mensen waarbij *hun asielaanvraag is afgewezen* is een groep met ernstige psychiatrische problematiek (PTSS) die een risico kan vormen voor zichzelf of omgeving. De sociale problematiek van de niet geregistreerde EU-burgers is vooral verbonden met verslaving en daarmee ook met overlastgevend gedrag, psychische problemen en overlevingscriminaliteit. Tot slot is er een groep die op grond van gepleegde delicten een *inreisverbod* opgelegd kregen, maar die toch in Nederland verblijven en dat is een strafbaar feit. Volgens maatschappelijke en kerkelijke organisaties wordt de hulpvraag van ongedocumenteerde vreemdelingen ernstiger en het beroep dat op de gemeente wordt gedaan wordt heftiger.

Aanpak

Er wordt een *Programma Vreemdelingen* opgericht, dit programma heeft drie onderdelen:

Eén 'Vreemdelingenloket' en kennis delen

Op een locatie in de stad komt een dagelijks spreekuur waar vreemdelingen zich kunnen melden met problemen en vragen en waarnaar ook andere organisaties cliënten kunnen verwijzen. Daarnaast wordt drie keer per jaar een thematische bijeenkomst georganiseerd om kennis bij

mensen en organisaties te vergroten.

Casusoverleg 'Perspectief Ongedocumenteerden Amsterdam'

Aanvragen voor opvang en voorzieningen worden vanuit deskundigheid en samenwerking beoordeeld. Hier wordt een integrale afweging gemaakt over het perspectief van individuen en de vervolgstappen en actoren.

Hervestiging en terugkeer

In dit deelprogramma worden afspraken gemaakt tussen partners over de inzet en financiële facilitering, activiteiten en het beiden van toekomstperspectief, gericht op de hervestiging en terugkeer van vreemdelingen.

Doelstellingen

Het is van groot belang dat illegaliteit zoveel mogelijk beperkt wordt omdat dit voor mensen 'een slechte plek voor hun bestaan' is. Er moet perspectief voor de toekomst geboden worden. Hierbij wordt het perspectief van terugkeer altijd meegenomen.

Samenwerking

Er moet een goede verbinding zijn met het rijksbeleid en met het regeerakkoord. Bovendien wil Amsterdam in dezelfde pas lopen met andere grote gemeenten. De gemeentelijke instellingen werken hiertoe samen met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties en rijksinstituten.

5.4 Jeugdoverlast en –criminaliteit

Probleemanalyse

Jeugdoverlast van problematische jeugd(groepen) en jeugdcriminaliteit hebben in de gehele regio een negatieve impact op de samenleving. Door intimiderend gedrag, overlast, vernielingen en het plegen van delicten ontstaan onveiligheidsgevoelens. Aandacht voor problematische jeugd(groepen) is dan ook van belang om overlast en criminaliteit door jongeren en jongvolwassenen tegen te gaan en om deze individuen perspectief te bieden. Zowel in de Amstellandgemeenten als in Amsterdam werken ketenpartners samen om jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit te voorkomen en te verminderen. Het gaat dan specifiek om de aanpak van (groepsgewijze) overlast en/of het plegen van strafbare feiten in de openbare ruimte. De cijfers inzake jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit laten al jaren een positieve trend zien.

Er is een relatie tussen jeugdoverlast en criminaliteit. Een groot deel van de high-impactdelicten wordt gepleegd door onze eigen jeugd. Binnen de criminele activiteiten is een opbouw te zien. Vaak start men met lichte vermogensdelicten en groeit door naar zwaardere criminaliteit: uiteindelijk in georganiseerd verband (van straatroof naar overvallen en drugshandel). Het besef groeit dat een goed antwoord op (jeugd)overlast en criminaliteit afhangt van interventies op het moment dat het nog kan. Zodat we niet wachten tot overlast en jeugdcriminaliteit grote proporties aannemen. Dit vraagt om een samenloop van reactief en proactief beleid.

Ondanks de daling van de jeugdcriminaliteitscijfers gaat het om grote aantallen jongeren (11.770 jeugdige verdachten in Amsterdam in 2013). Het betreft vooral vermogensdelicten (47%) en geweldsmisdrijven (44%). De politie ziet in de praktijk een dat er sprake is van een verjonging en

verharding van de jeugdcriminaliteit. Straatroof, het afpakken van smartphones, komt relatief veel voor bij 12- tot 17-jarigen. De oudere groep tot 23 jaar pleegt vaker inbraken, zware mishandelingen en overvallen. Slechts 61% van de verdachten komt uit Amsterdam, het meeste uit Nieuw West. De criminaliteit wordt vooral bedreven in het centrum van Amsterdam (29%). Nog toevoegen: regionale cijfers.

Aanpak

De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit vraagt om een continue en een integrale aanpak bestaande uit verschillende instrumenten.

In het Actiecentrum Veiligheid komt naast de Top600 een nieuwe focusgroep: jeugdige 'high potentials'. Zo wordt ook een (extra) groep bereikt waarbij via de top-werkwijze (regie, monitor, zoektocht naar systeemfouten) integraal wordt gewerkt om jeugdcriminaliteit terug te dringen en te voorkomen. De precieze criteria waaraan de groep jeugdige 'high potentials' in het Actiecentrum moet voldoen worden nog nader bepaald, maar het veiligheidsprobleem is hierbij leidend. Vanuit de Top600 is nu al aandacht voor jeugd vanuit de derde pijler, waarbij het Preventief Interventie Team en Vangnet van de GGD op huisbezoek gaan bij minderjarige broertjes, zusjes en kinderen van Top600-personen.

De Intensieve Forensische Aanpak (IFA), die in de gemeente Amsterdam wordt gehanteerd, is een persoonsgerichte aanpak voor jongvolwassen veelplegers (16-23 jaar) met hoge recidivekansen. Top600-personen hebben voorrang bij opname in IFA. IFA biedt een combinatie van straf en zorg op individuele maat gesneden, bestaande uit intensieve begeleiding gekoppeld aan reclasseringstoezicht, indien nodig behandeling en hulp bij praktische zaken. De IFA is ook geschikt voor de doelgroep LVB. Daarnaast heeft IFA een semi-residentieel onderdeel, dat is gericht op zorgmijdende criminele jongeren (12-18 jaar) met zeer complexe problematiek. Tenslotte is bij IFA het Traject Vroege Starters (TVS) ondergebracht gericht op jongeren met beginnende politiecontacten of ernstig grensoverschrijdend en antisociaal gedrag. TVS heeft als doel het voorkomen van recidive en reduceren van anti-sociaal gedrag.

De straatcoaches en gezinsbezoekers van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA) alsook handhavers van de Dienst Stadstoezicht (DST) zijn een belangrijk instrument in de aanpak van jeugdoverlast en vroegsignalering. In alle stadsdelen, met uitzondering van stadsdeel Zuidoost, zijn straatcoaches aanwezig die jongeren aanspreken op overlastgevend gedrag. Met de jongeren worden afspraken gemaakt over hoe ze zich dienen te gedragen op straat. De gezinsbezoekers confronteren de ouders met het gedrag van hun kinderen en worden gewezen op hun verantwoordelijkheid. Met de ouders worden afspraken gemaakt om verdere overlast te voorkomen. De straatcoaches zien hier op straat op toe¹⁸.

Het bestrijden en aanpakken van jeugdoverlast krijgt prioriteit in de Amstellandgemeenten. Ketenpartners (oa. Politie, gemeente, jongerenwerk, de zorgcoördinator, leerplicht) werken samen in de aanpak van hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen. In de jeugdveiligheidsaanpak ligt het accent om overlast te voorkomen en te verminderen (preventie),

¹⁸ Voor wat betreft de straatcoaches zijn er het komende jaar 11,5 koppel beschikbaar en één flexteam. Deze capaciteit is nog afhankelijk van de begrotingsbesprekingen.

ook kunnen repressieve maatregelen van de politie en OM noodzakelijk zijn. Een aanpak op maat op de groep, de omgeving, en met aandacht voor het individu.

Doelstellingen

Hoofddoelstelling is het verminderen van de jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast in de regio Amsterdam-Amstelland. Dit is nader uitgewerkt in doelstellingen voor de aanpak van problematische jeugdgroepen, de IFA en de straatcoaches. De IFA beoogt het recidiverisico van jonge mensen omlaag te brengen en hun maatschappelijke vooruitzichten te verbeteren. Er zijn jaarlijks 116 IFA-trajecten, 40 IFA-semiresidentieel en 60 TVS-trajecten beschikbaar. De doelstellingen voor de aanpak van de doelgroep van jeugdige 'high potentials' moeten nog worden bepaald. Alle criminele, hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen worden actief aangepakt middels een meersporenbeleid, neergelegd in een plan van aanpak met acties op de groep als geheel, de fysieke omgeving, het individu en zijn systeem. Het doel is om, met een integrale aanpak, de jeugdoverlast te laten afnemen en het aantal personen per problematische jeugdgroep te laten dalen.

Samenwerking

Bij de aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast is complex en loopt van preventie tot repressie. Er zijn veel verschillende organisaties bij betrokken die elk hun taken en verantwoordelijkheden hebben. Naast de ontwikkelingen binnen het Actiecentrum Veiligheid, is een belangrijke ontwikkeling de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten. Hierdoor zal er veel veranderen in het jeugdveld. Er komen lokale zorgteams in de Amstellandgemeenten en in Amsterdam wordt gewerkt met Ouder- en Kindteams (OKT) en Samen Doenteams. Dat heeft gevolgen voor de aansluiting van het jeugdzorgstelsel op het veiligheidsdomein. De zorgpartners, gemeenten (inclusief stadsdelen) politie, OM, Raad voor de kindbescherming, de jeugdreclassering, en vele anderen zullen de komende jaren hun samenwerking opnieuw moeten vormgeven.

Bijlage 1 Randvoorwaarden bij doelstellingen HIC¹⁹

Streefcijfers aantal misdrijven	Gerealiseerd 2011 (1 ^e referentie- jaar)	Gerealiseerd 2012 (2 ^e referentie- jaar)	Gerealiseerd 2013 (3 ^e referentie- jaar)	2014 (toegevoegd)	Ambitie 2015 (absolute aantal)	Ambitie 2016 (absolute aantal)	Ambitie 2017 (absolute aantal)	Ambitie 2018 (absolute aantal)	Totale daling t.o.v. 2011 (percentage)
Totaal woninginbraken (poging + voltooid)*	6.592	6.998	7.729	7400	7100	6600	6100	5600	15% daling t.o.v. 2011 28% daling t.o.v. 2013
Voltooide woninginbraken*z	4.331	4.977	5.251	5000	4700	4400	4000	3500	20% daling t.o.v. 2011
Aantal straatroven	2.089	2.176	2.219	2100	2050	2000	1850	1700	Ambitie is daling 20% in 2018 t.o.v. 2014 waarbij het effect blokkeren IMEI wordt gesteld op 20%.
Aantal overvallen	341	245	265	260	260	250	250	250	Daling van 27% t.o.v. 2011; tov 2013 is het een - 6%

Gewenste minimale ophelderingspercentag e*	Gerealiseerd 2011 (1 ^e referentie- jaar)	Gerealiseerd 2012 (2 ^e referentie- jaar)	Gerealiseerd 2013 (3 ^e referentie- jaar)	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018 Ophelderingsratio	Gemiddeld ophelderings percentage NP 2011- 2013
Wordt dus ophelderingsratio (ook								

¹⁹ Zie ook de landelijke afspraken die hierover zijn gemaakt tussen minister en gezag, in de Veiligheidsagenda 2015 – 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/09/17/bijlage-veiligheidsagenda-2015-2018.html

pakkans genoemd) maar genoemde getallen zijn nog percentages								
Woninginbraken Amsterdam	6, 25%	8, 99%	6%	7%	8%	9%	10%	Ongeveer 10%
Straatroven Amsterdam	21%	26%	21%	23%	24%	26%	27%	Ongeveer 27%
Overvallen Amsterdam	28%	48%	30%	32%	35%	40%	45%	Ongeveer 50%

* Excl. inbraak in schuurtjes, tuinhuisjes, (garage)boxen e.d.

* Ophelderingspercentage: aantal misdrijven dat in een periode is opgehelderd gedeeld door het aantal misdrijven dat ter kennis is gekomen in dezelfde periode x 100%.

Welke bijdragen / randvoorwaarden zijn nodig om deze doelstelling te realiseren:	
Departement	<p>Woninginbraken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strafverzwaring bij art 311 sr zodat voorbereidingshandelingen 24/7 kunnen worden toegepast; - Herpositionering PKVW (geen politiekeurmerk maar preventiekeurmerk); - Bevorderen dat partners zoals woningbouw corporaties het voortouw nemen in preventie (zowel bij renovatie, nieuwbouw, eigenaren en huurders). Elk huis moet standaard zijn uitgerust met een keurmerk veilig wonen en anders geen verzekering mogelijk; - Bevorderen dat een ieder preventieve maatregelen neemt, ook huurders en eigenaren van woningen; - Inventariseren mogelijkheid subsidieregelingen/ verstrekkingen (voormalig slachtoffers/ beveiliging); <p>Straatroven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatiestroom schorsende voorwaarden ketenpartners; - Specifiek aandacht voor minderjarige straatrovers en hen wel in VH nemen desnoods met enkelband. Notoire overtreders komen makkelijk weg met de uitgangspunten van het minderjarigenstrafrecht; - De beelden van daders van straatroven worden op www.politiezoekt.nl geplaatst; - Herhalen meld M campagne, maar dan gericht op plegers van straatroven; - Rol van fabrikanten/providers. Fabrikanten kunnen worden aangemoedigd tot het nemen van veiligheidsmaatregelen. Afdwingen dat scooters gechipt gaan worden (zowel GPS als wie is eigenaar) en het blokkeren IMEI-nummers van gestolen mobiele telefoons (wat vanaf 2015 zal gaan gebeuren); - Art 184 sr moet een VH feit worden zodat ook nep-dope problematiek kan worden aangepakt (in district 1 is 25% van de straatroven in Amsterdam is nep-dope gerelateerd); - Verder gaan met voorlichtingsacties voor specifieke doelgroepen (uitgaanspubliek en minderjarige scholieren). - Promotie teams: installeren van volgapps ('hier waak ik');

	<p>Overvallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilot Track & Trace: landelijke uitrol borgen door departement; - Bezit vuurwapens; strafmaat is verhoogd maar haalt het nog niet bij het Engelse model. <p>Daarnaast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen dat verbond verzekeraars hun verantwoordelijkheid nemen: hogere premies bij onterechte aangiften dan wel op zwarte lijst dan wel weigering verzekering.
OM	<ul style="list-style-type: none"> - Het Amsterdamse OM opereert conform de maatregelen voortkomende uit de door de Minister van Veiligheid en Justitie geïnitieerde landelijke Taskforce Overvallen. - Daarnaast geeft het Amsterdamse OM uitvoering aan het eigen, landelijke, OM-beleid voor de aanpak van gewelddadige vermogenscriminaliteit. Dit houdt onder meer in dat het OM opvolging geeft aan de Richtlijn voor Strafvordering Straatroof, de Richtlijn voor Strafvordering Ram- en plofkraak en de Richtlijn voor Inbraak/insluiting woning. - Ook geeft het Amsterdamse OM invulling aan de afspraken die in de driehoek zijn gemaakt op het gebied van de HIC-delicten (o.a. in de plannen van aanpak).
Politie	<p>Kwalitatieve doelstellingen politie:</p> <p>HIC-breed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Focus op veiligheidsproblematiek ; - Eenheidsbelang prefereert boven districtelijk/lokaal belang; - Integraliteit intern (eenheid/korps) en extern (vb PGA, toeristenaanpak); - Donkere dagen offensief; - Heterdaadkracht; - Burgerparticipatie; - Betrouwbaar partnerschap; - Uniformiteit interne werkprocessen (vb OM afspraken, operationele monitor, kwaliteitscriteria HIC-processen); - Structurele capaciteit HIC; - Maandelijkse gebiedsscan hotspots/ hottimes HIC; - Specialistische teams HIC; opsporing/ afhandeling en PGA; - Ontwikkelen en invoeren van standaardmethodiek HIC-delicten. <p>Woninginbraken:</p> <p>Toezicht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerichte inzet surveillances politie/ gemeente; - Uitkijken camerabeelden op hotspots/hottimes; - Samenwerking beveiligingsbedrijven; - Benaderen specifieke doelgroepen met verzoek tot extra waakzaamheid. <p>Opsporing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opnemen aangifte op locatie; - Direct forensisch onderzoek op aangifte op locatie; - Buurtonderzoek na elke woninginbraak; - Investeren in kennis over wederrechtelijk verkregen voordeel bij woninginbraak; - Investeren in aanpak voorbereidingshandelingen; - Voorstel verruimen mogelijkheden APV. <p>Straatroven:</p> <p>Toezicht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerichte inzet surveillances politie/ gemeente (vb CAS). <p>Opsporing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerichte inzet algemene en opsporingscommunicatie; - Inzet op aanpak helers;

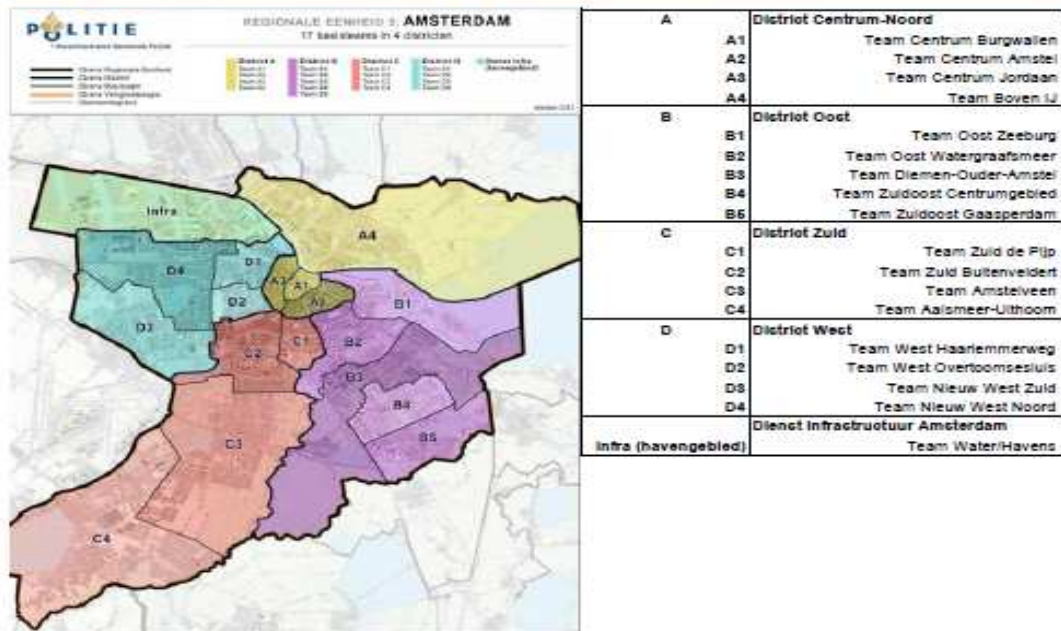
	<ul style="list-style-type: none"> - Onmiddellijk opvolging positieve hit volg-software; - Uitkijken camerabeelden op hotspots/hottimes. <p>Overvallen:</p> <p> Toezicht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerichte inzet surveillances politie/ gemeente (vb CAS). <p> Opsporing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Districtelijk opsporingsteams overvallen.
Gemeenten	<p>Woninginbraken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokale aanpak van woninginbraak/actieplannen per stadsdeel/regiogemeente; - Stimuleren huiseigenaren/ huurders en woningcorporaties tot fysieke aanpassingen woning om woninginbraak tegen te gaan; - Organiseren voorlichtingsbijeenkomsten inbraakpreventie buurtbewoners; - Inventariseren mogelijkheid standardeisen inbraakwerende voorzieningen bij nieuwbouw/renovatie > € 100.000,-; - Mogelijke aanpassing APV vwb tijden en definitie inbraakwerktuigen. <p>Straatroven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokale aanpak straatroof/actieplannen per stadsdeel/regiogemeente w.o.: <ul style="list-style-type: none"> o houden van verlichtingsschouwen en veiligheidsschouwen onveilige plekken; o Campagne handen af van mijn mobiel (www.hier-waak-ik.nl) inzetten op jongerencentra, en welzijnsinstellingen; o Inzet rolmodellen en aanbieden zinvolle vrije tijdsbesteding mogelijkheden aan risicojeugd, bijv. middels afdeling sport (campagne "Alleen jij bepaalt wie je bent"); - Aanpak schoolveiligheid mede richten op problematiek straatroof/stelen mobiele apparatuur - Campagne op 10 Amsterdamse scholen: Lesbrieven straatroof onder aandacht brengen van middelbare scholen ('straatroofstrijd'); - Aanpak straatroof toeristen; - Aanpak straatroof in KVVU's en uitgaansgebieden; - Pilot 10.000 eyes in een stadsdeel in een gebied met problematiek straatroof. - Inzet campagne straatroof (bij Koningsdag, Gay Pride en kerst/Nieuwjaar) <p>Overvallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DST samenwerking; winkelveiligheidsteam. Stadsdelen doen dit met districten. - Verdere implementatie track and trace apparaten bij juweliers (samen met politie) - Verbeteren nazorg slachtoffers overvallen op ondernemingen en woningen (samen met politie, OM, SHN en RPCAA) en voorkomen van herhaald slachtofferschap <p>Daarnaast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanpak heling: melding en registratie opkopers; - Financiële middelen voor winkeliers vwb preventieve maatregelen (RPCAA) - Toestemming uitkijken cameraprojecten 151c op HIC-delicten; - Inzet BuurtVeiligheidsTeams (BVT) mede richten op HIC-delicten;
Mogelijke anderen:	<ul style="list-style-type: none"> - Overval convenanten met geldtransporteurs dient gerespecteerd te blijven en verlengen; - Met bedrijfsleven een actieve samenwerking ikv naleven veiligheidsadviezen; - Alertering naar bedrijfsleven bij trend in overvallen; - De service level agreement m.b.t. het aantal in te zenden sporen per eenheid aan het NFI voldoet niet. Dit betekent dat het een deel van HIC-

	<p>sporen niet wordt verwerkt door het NFI, dit heeft te maken met een beperkte verwerkingscapaciteit;</p> <ul style="list-style-type: none">- Bijdrage van verzekeraars in het terugdringen van HIC-delicten;- RPCAA: (regionaal platform criminaliteitsbestrijding Amsterdam-Amstelland) inzet verder uitbreiden;- Opstellen integraal communicatieplan woninginbraak door taskforce communicatie driehoek- Overleg politie/OOV tav invoering DOR en controle inkoopregisters- Voortzetting plan van aanpak overvallen driehoek en aansluiting bij landelijke maatregelen
--	---

Bijlage 2 Sterkteverdeling

Formatieve sterkte regionale eenheid Amsterdam		Bron: Inrichtingsplan NP	
		fte	waarvan wijkagent
Totale formatieve sterkte eenheid Amsterdam		5450,0	215,5
Leiding Regionale Eenheid		4,0	
District Centrum - Noord		700,0	45,5
Waarvan:	Districtsrecherche	101,0	
	Team Centrum Burgwalen	155,0	8,5
	Team Centrum Amstel	131,0	9,0
	Team Centrum Jordaan	131,0	10,0
	Team Boven IJ	154,0	15,0
District Oost		773,5	54,0
Waarvan:	Districtsrecherche	153,0	
	Team Oost Zeeburg	124,0	12,0
	Team Oost Watergraafsmeer	155,5	14,0
	Team Diemen-Ouder-Amstel	79,0	8,0
	Team Zuidoost Centrumgebied	155,0	14,0
	Team Zuidoost Gaasperdam	83,0	8,0
District Zuid		608,5	55,0
Waarvan:	Districtsrecherche	55,5	
	Team Zuid de Pijp	142,0	15,0
	Team Zuid Buitenveldert	155,0	15,0
	Team Amstelveen	125,0	14,0
	Team Aalsmeer-Uithoorn	93,0	10,0
District West		710,0	60,0
Waarvan:	Districtsrecherche	135,0	
	Team West Haarlemmerweg	135,0	13,0
	Team West OvertoomseSluis	133,0	15,0
	Team Nieuw West Zuid	134,0	14,0
	Team Nieuw West Noord	157,0	17,0
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (DROC)		100,5	
Dienst Regionale Recherche (DRR)		883,5	
	Generieke Opsporing	225,0	
Thematische Opsporing:	Milieu	42,0	
Thematische Opsporing:	Financieel-economische criminaliteit	40,0	
Thematische Opsporing:	Zeden	40,0	
Thematische Opsporing:	Kinderporno	12,0	
	Vreemdeilingenpolitie (waaronder mensenhandel)	104,5	
Dienst Regionale Informatieorganisatie (DRIO)		475,0	
Dienst Regionale en Operationele Samenwerking (DROS)		774,0	
Waarvan:	Flexcapaciteit districten	190,0	
Dienst Infrastructuur Amsterdam (DI)		278,0	1,0
Waarvan:	Team Water/Havens	50,0	1,0
Staf regionale eenheid (STAF)		143,3	

Geografisch overzicht en naamgeving districten en basisteams Eenheid Amsterdam

Opmerking: omwille van de leesbaarheid is bewust gekozen om alleen de formatie van bepaalde onderdelen nader te specificeren. Voor de districten is de capaciteit van de districtsrecherches en basisteams expliciet vermeld. De formatie ten behoeve van de leiding en flexteams staat niet vermeld. Daarom komt het genoemde totaal niet overeen met de som van de onderdelen. Hetzelfde geldt voor de diensten. Omdat de Dienst Infrastructuur ook een geografisch gebied beslaat (Team Water/Havens) komt hier 1 fte wijkagent terug in de Inrichting.

Bijlage 3 Regionale prestaties politie voor landelijke prioriteiten

1. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit: aanpak csv's

Bij de aanpak csv's worden de volgende opsporingsonderzoeken bedoeld:

1. Projectmatige onderzoeken naar georganiseerde criminaliteit en TGO's met link naar georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
2. Het gaat daarbij om alle ondermijningsthema's dus witwassen, mensenhandel/mensensmokkel, handel in/productie van verdovende middelen, ideologisch, vuurwapens en explosieven, Hollandse netwerken, zware milieucriminaliteit, fraude, HIC

Doelstellingen aantal onderzoeken de komende jaren:

	2015	2016	2017	2018
Landelijk	950	950	950	950
Amsterdam	118	118	118	118

2. Cybercrime

Ten aanzien van cybercrime worden voor politie Amsterdam-Amstelland de volgende zaken bedoeld:

1. Cybercrime zaken met ICT als doelwit. Het gaat dan om een aantal specifieke delicten die met de implementatie van de Wet Computercriminaliteit I (1993) en de Wet Computercriminaliteit II (2006) in het wetboek van Strafrecht zijn opgenomen en/of gewijzigd. Het betreft hier (veelal een samenstel van) specifieke delicten (o.a. computervredereuk, malware, websiteaanvallen, botnets, (D)DOS aanvallen en phishing met gebruik van malware). Onder ICT worden hier geautomatiseerde werken verstaan als een inrichting die bestemd is om langs elektronische weg gegevens op te slaan, te verwerken en over te dragen.
2. Onder deze definitie hangen de volgende wetartikelen: artikel 138ab, 138b, 139c, 139d, 139^e, 161sexies, 161septies, 350a, 350b, 317 lid2 wetboek van strafrecht)
3. Gestreefd wordt een toenemend aantal complexe cybercrime zaken op te pakken.

Aantal zaken de komende jaren:

	2015	2016	2017	2018
Landelijk	200	220	270	360
Amsterdam	21	23	29	40

Het aantal complexe zaken is te klein om een regionale verdeling van te maken.

	2015	2016	2017	2018
Complexe zaken	5	10	20	30

3. Fraude

Het begrip horizontale fraude omvat het volgende spectrum van fraudevormen:

Slachtoffer : financiële instellingen

- Krediet-, hypotheek- en depotfraude
- Fraude met betaalproducten (o.a. skimming, phishing, creditcard)
- Verzekeringsfraude of assurantiefraude

Slachtoffer : bedrijven

- Telecomfraude
- Faillissementsfraude
- Acquisitiefraude
- IE-fraude / namaakgoederen
- Vastgoedfraude

Slachtoffer : burgers

- Fraude met kilometertellers
- Identiteitsfraude
- Fraude in de zorg (inclusief PGB)
- Internet gerelateerde fraude:
- Fraude met online handel
- Voorschotfraude

Slachtoffer: burgers of bedrijven

- Incidentele, enkelvoudige of meer regio-specifieke fraudegevallen

Doelstellingen aantal strafzaken de komende jaren:

	2015	2016	2017	2018
Landelijk	1500	1600	1900	2300
Amsterdam	176	188	223	270

4. Kinderporno

De operationalisatie zal worden uitgewerkt in een beleidskader waarin de soorten zaken en afdoeningen en de rol van alle partijen wordt beschreven. Het gaat om de volgende soorten interventies:

1. Proactieve opsporingsonderzoeken
2. Reguliere opsporingsonderzoeken
3. Eenvoudige opsporingsonderzoeken
4. Alternatieve interventies op meldingen.

Doelstellingen aantal interventies de komende jaren:

	2015	2016	2017	2018
Landelijk	600	620	650	700

Amsterdam				
-----------	--	--	--	--

5. Afpakken

Doelstellingen opbrengsten strafrechtelijk afpakken

	2015	2016	2017	2018
Landelijke opbrengsten strafrechtelijk afpakken (mln. euro's)	90,6	100,6	110,6	115,6